

Sumiiffiup ilisaritinneqarnera

Tasiilaq

Assiliisoq: Asiaq

Sumiiffimmi inuiaqatigiit suna ilisarnaatigaat?

Sumiiffik imatut nassuiarneqarsinnaavoq tassaasoq sumiiffik nunap immikkoortuaniittoq tassaniillutik inuunerup ingerlaneranut tunngasut tamarmik sulinermut, ineqarnermut aamma sunngiffimmut tunngasut.

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataasigut qulaajarnianeqarput ulluinnarni inuunermi killiliussat, soorlu inuussutissarsiutit, oqartussaasut aamma namminersortut kiffartuussinerat, sumiiffimmi suleqatigiinneq, inuit isumalluutaasut, isumaginninnikkut aamma atortutigut attaveqaasersuutit, kulturikkut ingerlatsinerit allallu.

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataasa kommuneqarfinni najugaqarfiit maannakkorpiaq qanoq inissisimanerat takutippaat, tamatumani tunngavigineqarlutik naatsorsueqqissaarnerit aamma kisitsisit kommuneqarfiup aamma suleqatigisaasa paasissutissanik katersuiffianeersut.

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataatigut suna anguniarneqarpa?

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ataatsimoortumik nassuiaatigineqarnerisa katersornerannut siunertaavoq, taakku politikerinut aamma allaffeqarfimmut aalajangiisoqartussanngoraangat aamma iliuusissanik aallartitsisoqartussanngoraangat atortorineqassammata.

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataat minnerpaamik ukiut marlukkuutaarlugit nutarterneqartassapput kiisalu politikkerit aamma allaffeqarfiup kissaatigisaat malillugit paasissutissat tulluarsarneqartassallutik. Piffissap ingerlanerani sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataat nalunaarusianut itisiliinertalinnut innersuusisinnaassapput, taamaaliornikkut atuartartut pissutsinik piviusunik aalajangersimasunik aamma itinerusumik ilisimasaqarusuttut ilisimasassat taakku ingerlatsiviit namminneq nalunaarusiaanni aamma misissueqqissaarneranni pissarsiarisinnaassammatigit.

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataasa suliarineqarnerat pillugit?

Aatsaat siullerpaamik Kommuneqarfik Sermersuumi ingerlatsiviit tamarmik susassaarfii ilanngullugit sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataat suliarineqarput. Taamaattumik saqqummersitaq siulleg manna aammattaaq piareersaatitut sammisatut isigineqartariaqarpoq.

Naatsorsueqqissaarnerit aamma kisitsisit kissaatigineqartut pissarsiarinissaat ajornakusoorsimavoq. Taamaattumik imaassinnaavoq ilisarnaatini immikkoortuni paasissutissat kissaatigineqartut tamarmik pissarsiarineqarsinnaanngitsut. Taamaattorli ataavartumik ingerlatsiviit aamma tunniussisinnaasut allat tamarmik suleqatigineqarput, taamaaliornikkut paasissutissat pisariaqartut tunniunneqarsinnaassammata tamanut iluaqutaasumik.

Tamakku saniatigut pineqartuni arlalinni kisitsisit aamma naatsorsueqqissaarnerit imminnut ataqatigiinngillat, tamakkulu eqqumiiginneqarsinnaapput aamma apeqqutinik pilersitsisinnaallutik. Neriutigineqarpoq ataqatigiinngitsut tamakku sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataat pillugit 2014-imi aappasaanik saqqummiussaqaarnissamut nassuiarneqarsinnaajumaartut.

Oqaaseqaatit aamma ilassutit sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataasa aaqqissuunneqarnissaannut tigusunnaarput. Saaffiginnissutit uunga ingerlatinneqassapput: kommuneqarfik@sermersooq.gl.

Imai

1. Politikkikkut ingerlatsineq aamma sumiiffimmi allaffissorneq	5
1.1 Politikkikkut ingerlatsineq	5
1.2 Sumiiffimmi allaffissorneq	5
2. Oqaluttuarisaaneq	7
2.1 Oqaluttuarisaanerup naatsumik pingaarnersiornera	7
2.2 Nalliuttorsiorfiit	7
3. Geografi aamma silap pissusaa	8
3.1 Geografi	8
3.2 Silap pissusaa	8
4. Innuttaasut.....	10
4.1 Ukiui suaassusaa	10
4.2 Najugaqariaaseq	11
4.3 Pilersuinerup annertussusaa – meeqqat utoqqaallu	12
4.4 Sulisartut	12
5. Inoqutigiit isertitaat.....	13
6. Attaveqarneq	13
6.1 Assartuutit	13
6.1.1 Assartuutit	15
6.2 Teknikkikkut atortut	15
6.3 Sanaartukkat	17
6.4 Attaveqarneq aamma tusagassaqqartitsiviit	17
7. Ineqarnermut tunngasut.....	18
7.1 Illut amerlassusaa aamma suuneri	18
7.2 Imikoqarnermut tunngasut	18
7.3 Agguaqatigiisillugu inoqutigiit amerlassusaa	19
7.4 Inissarsiorlutik utaqquisutut allattorsimasut	19
7.5 Angerlarsimaffeqanngitsut	19
8. Ilinniartitaaneq	20
8.1 Meeqqat Atuarfiat.....	20
8.1.1 Atuartut amerlassusaa	20
8.1.2 Immikkut atuartitsinerit	21
8.1.3 Karakterit.....	22
8.2 Efterskole aamma AFS-ip ingerlarnga	24
8.2.1 Efterskole	24
8.2.2 AFS-p ingerlarnga	25
8.3 Piareersarluni ilinniarnert	25
8.3.1 Piareersarfik	25
8.3.2 Piorsaavik	25
8.4 Ilinniaqqinnissamut aamma inuutissarsiuteqalernissamut ilinniaqqinneq	26
8.5 Ilinniaqqinnerit	26
9. Inuussutissarsiutit	27
9.1 Pisortat suliffeqarfiutaat	27
9.2 Suliffeqarfiit	28
9.2.1 Takornariaqarneq	28
9.3 Suliffissaqqartitsineq	29
10. Inunnik isumaginninnermi pissutsit	30

10.1 Sunngiffimmi sammisat aamma peqatigiiffilerineq	30
10.2 Meeqqat inuusuttullu	31
10.2.1 Meeqquqeriviit, paaqqinnittarfiit aamma neqeroorutit	31
10.2.2 Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissitat	31
10.3 Utoqqarnik isumassuineq	31
10.4 Innarluutilinnik isumassuineq	32
10.4.1 Inuit innarluutillit amerlassusaat innarluutillu suuneri	32
10.4.2 Sulliviit aamma neqeroorutit	33
10.4.3 Innarluutillit angerlarsimaffiup avataanut inissitat	33
10.5 Inunnik isumaginninnermi ikiorsiissutit tunniuttakkat	33
10.5.1 Suliffissaaleqisut	34
11. Pinerlunneq	36
12. Peqqinnissaqarfik	37
12.1 Peqqinnissaqarfimmi ingerlatat	37
12.2 Innuttaasut peqqissusaat	37
12.3 Imigassaqq	38
12.3.1 Imigassamik atuineq	38
12.3.2 Atornerluinsunik katsorsaaneq	38
12.4 imminnut toquttarnerit	39
13. Naggasiut	39
14. Atuakkat tigulaariffiit tusarfiillu	40
15. Ilanngussaq	41

1. Politikkikkut ingerlatsineq aamma sumiiffimmi allaffissorneq

1.1 Politikkikkut ingerlatsineq

Tasiilaq Kommuneqarfik Sermersuup Kommunalbestyrelsiani qinigaaffimmi 2009-2013 arfinilinnik sinniisoqarpoq.

Tasiilaq tallimanik nunaqarfeqarpoq, nunaqarfinnut aqutsisunut marlunnut avinneqarsimasunik; nunaqarfinni aqutsisut ataatsit tassaapput nunaqarfiit avannarliit, Kuummiut aamma Sermiligaag, nunaqarfinnut aqutsisut ataatsit tassaapput nunaqarfiit kujalliit, Tiniteqilaaq, Kulusuk aamma Isortoq.

Tiniteqilaamut, Kulusummut aamma Isortumut nunaqarfinni aqutsisut tallimanik ilaasortaqaqput, Tiniteqilaameersut marluk, marluk Kulusummeersut ataaserlu Isortumeersaq.

Nunaqarfinni Aqutsisunut siulittaasoq Kulusummeerpoq.

Kuummiunut Sermiligaamullu nunaqarfinni aqutsisut tallimanik ilaasortaqaqput, marluk

Kuummiuneerlutik pingasullu Sermiligaamiik. Nunaqarfinnut Aqutsisuni siulittaasoq

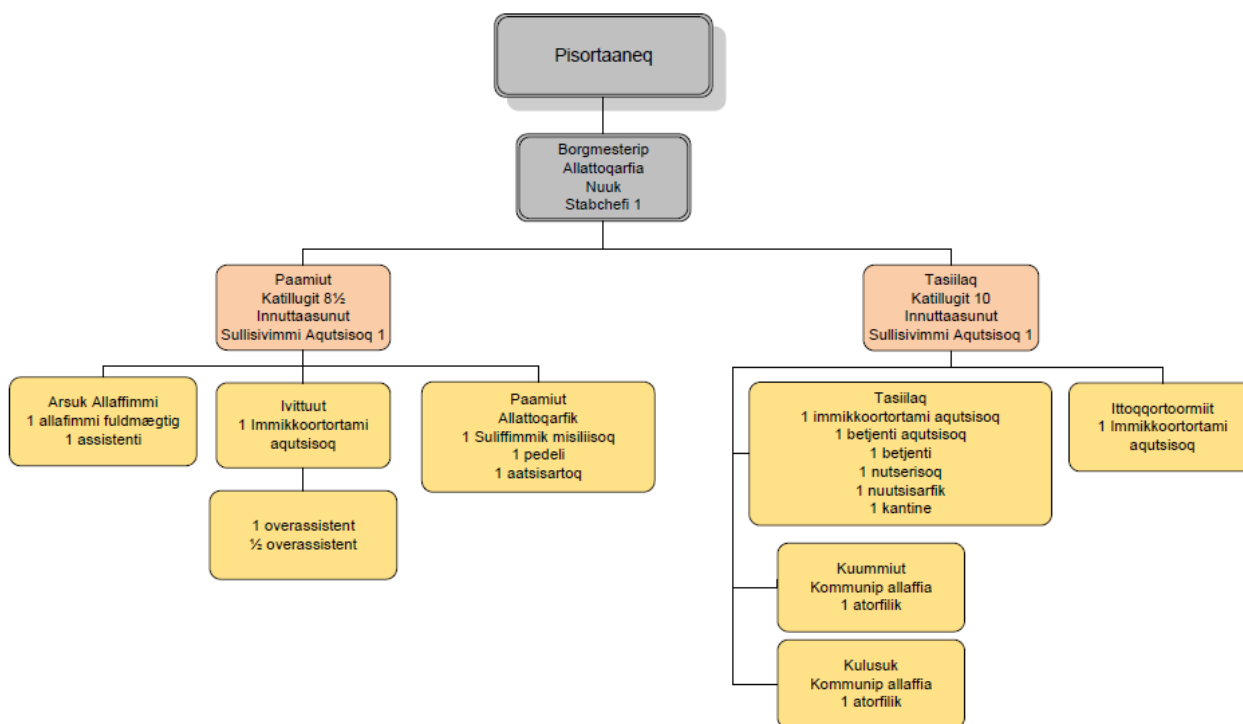
Kuummiuneerpoq.

1.2 Sumiiffimmi allaffissorneq

Nunaqarfiit aggulunnerisa nassataanik Kuummiuni Kulusummilu kommunip allaffiata nunaqarfinni aqutsisut sullippai. Nunaqarfinni kommunip allaffii Tasiilami innuttaasunik sullissivimmuat atapput, taakkulu Nuummi Borgmesterip allattoqarfiani fagcheffi qaninnertut pisortaraat. Kommunip allaffiisa sinnerit attaveqarnermut ingerlatsivimmuat atapput.

Ittoqqortoormiini immikkoortortaqarfinni aqutsisoq, Tasiilap Innuttaasunik Ingerlatsiviup aqutsisuata ataani inissisimavoq, taannalu Nuummi Borgmesterip Allattoqarfiata stabscheffiata ataaniilluni.

Takussutissiaq 1: Kommuneqarfik Sermersuumi Borgmesterip Allattoqarfiani aaqqissuussaq

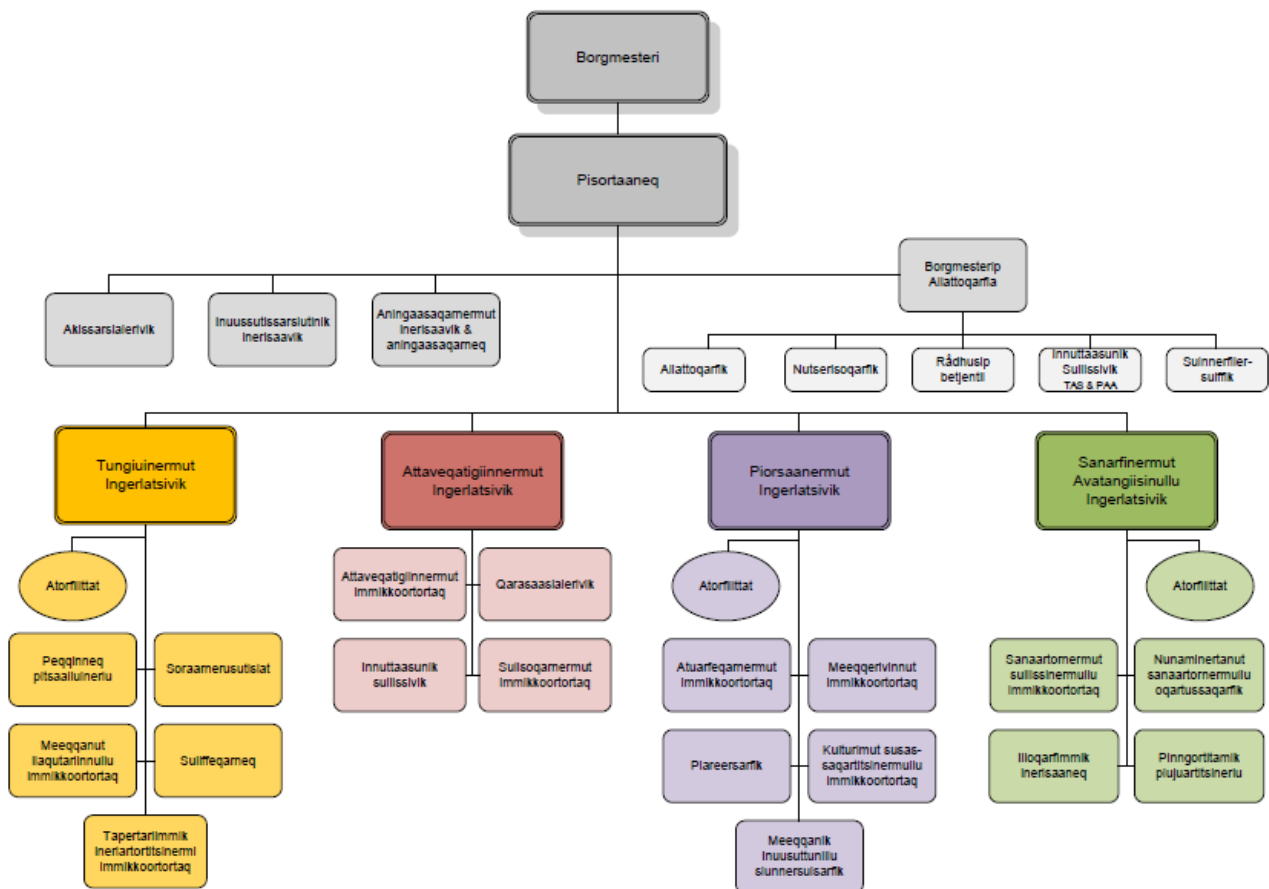

Tasiilami allaffissornermut aqutsisut immikkoortortaminni fagchefinut atapput, takuuk allaffissornikkut aqqissuussa. Fagchefit ingerlatsivinni pisortanut atapput, immikkoortortaqruiup ataffigisaanut. Fagchefit pisortallu tamarmik Nuummi allaffeqarput.

Assersuutigalugu Tasiilami Meeqqanik Inuusuttunillu immikkoortortami fagkonsulentit pisortaat Nuummi Tungiuinermut Ingerlatsivimmiittumi Meeqqanut Ilaqutariinnullu Immikkoortortami fagchefimut atavoq.

Sulianut tunngatillugu Ittoqqortoormiini allaffimmi sulisut immikkoortumi pineqartumi fagchefinut atapput allaffissornermut organisationsplani naapertorlugu.

Takussutissiaq 2: Allaffissornikkut aqqissuussaannerup takussutissartaa, Kommuneqarfik Sermersooq

2. Oqaluttuarisaaneq

2.1 Oqaluttuarisaanerup naatsumik pingaarnersiornera

Tasiilaq tunumi 3000 km-erisut takitigisumi annersaavoq kujallersaallunilu. Illoqarfik 1894-mi ajoqersuiartorfittut niuertoruseqarfittullu tunngavilerneqarpoq, KGH ulloq 26. august takkummat umiarsuup naalagaa Gustav Holm siulersortigalugu (Tidsskriftet Grønland, 1994). Tasiilaq ateqarsimagaluarpog Ammassalik qeqertaq illoqarfiup toqqavia kangerlullu naapertorlugit, atiali allannngortinneqarpoq 1997-mi Tasiilannngorluni, kalaallisut aqqata oqaluttuaraa inissisimaffia kangerliumarngani taseq ateralugit "taseq" aamma "ilaq," nutserneqartut "sø" aamma "noget der ligner" (www.wikipedia.com).

Tasiilaq eqqaa nunaqarfiillu tamarmik ataatsimut taaguuteqarput suli Ammassalimmik, aamma 2009-mi kommunit kattussuunnerat sioqqullugu nammineq kommuniugallarami ateqarpoq Ammassallip Kommunea.

Imaaniik kangiata sikorsuarnit asseqqasarnera pissutigalugu, Gustav Holmip umiat atorlugit 1882-mi ilisimasassarsiornerata kingorna Ammassalimmut ataavartumik attaveqartoqalerpoq. Niuertoruseqarfik tunngavilerneqarpoq 1894-mi 1963-silu tikillugu niuertoruseqarfik Københavnimiit toqqaannartumik aqunneqarpoq. Tamatuma kingorna nunap immikkoortua tamanna kitaani allaffissornikkut politikkikkullu aqunneqalerpoq. Sorsunnersuup kingulliup nalaani Kitaani Nunap naalagaata Ammassalik ilanngullugu aquppaa. 1963 tikillugu Ammassalik Kitaanut naleqqiullugu allaanerumik aqunneqarpoq (Tidsskriftet Grønland, 1994).

2.2 Nalliuttorsiorfiit

Ullut nalliuttorsiorfiit

- Illoqarfik tunngavilerneqarpoq 1894-mi taamaasilluni 2019-mi ukiunik 125-nngortorsiussaaq.
- Oqaluffik tallimanik teqqulik 1985-mi sananeqarpoq taamaasilluni 2035-mi ukiunik 50-nngortorsiussaaq.
- Oqaluffitoqaaq maannakkut katersugaasiviusoq 1908-mi sanaajuvoq taamaasilluni 2033-mi ukiunik 125-nngortorsiussaaq.
- Atuarfik 1957-mik sananeqarpoq taamaasilluni 2092-mi ukiunik 75-sinngortorsiussaaq.

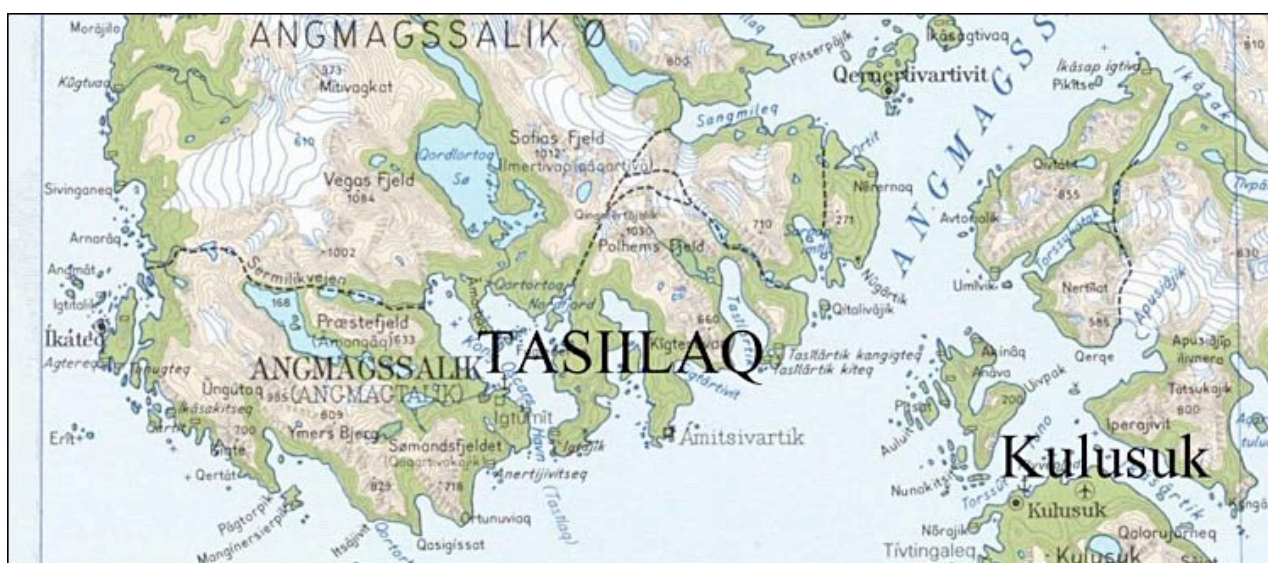

3. Geografi aamma silap pissusaa

3.1 Geografi

Tasiilaq tunumi qaasuutut killeqarfiata kujataani 100 kilometerisut ungasitsigisumiippoq, qeqertami Ammassalimmi. Ammassalik pingasunik kangerlussuaqarpoq; Sermilik, Ammassalik aamma Sermiligaaq, tassaniippoq Tasiilaq Danmark Strædemi Ammassallup Kangerluata paavani kangerliumarngamiilluni. (www.eastgreenland.com).

Immikkoortumi nunap ilisarnaatigaa nuugissuni qaqqartuumiikkami, amittuni, ipittunik qaqqalimmi u-tut angisuutut isikkulinni qooqquniilluni. Immikkoortoq tamanna qaqqaqarpoq nunap iluani 2 kilometerisut portutigisunik. Sumiiffinni amerlasuuni qaqqat sinerissap eqqaani nappaarissuupput, kisianni qooqquni aamma nuunnguani narsaqarpoq, najugaqarfingeqarsinnaasunik. (Tidsskriftet Grønland, 1994).

3.2 Silap pissusaa

Decemberip qaammataa issinneraavoq agguqaatigiisillugu -7-nik issittarluni. Marts qaammataani issinneraasarpog agguqaatigiisillugu -8,1-nik issittarluni. Julimi agguatillu qaammataani kiannerpaasarpog, agguqaatigiisillugu 6-nik kiattarluni. Novemberimiik martsimut isungutannerpaasarpog, januarimi siallernerpaasarluni agguqaatigiisillugu 120 millimeterinik, siallertarluni. Julip qaammataani isungutaqannginnerpaasarpog agguqaatigiisillugu 47 mm nakkartarluni (www.dmi.gl). Tasiilami ukioq taamaasilluni oqaatigineqarsinnaavoq isippallaanngitsutut.

Tasiilami kaperlangajattarpog seqinerlu kaaviinnangajattarluni. Aasakkut ullut takisarput unnuakkullu akunerni marlussuinnarni taartarpog, ukiukkulli ullup ingerlanerani suamik seqinnilaaminertarpog.

Tasiilap sineriaani sersersuarmeersumik anorsuuartarpog, taaneqartartumik piteraqa. (www.denstoredanske.dk) Piterarsinnaasarpog minuttialunnguit ingerlanerinnaani sakkortunerpaatillutik sekuntimut 40 meterinik sukkassuseqartartunik (140 km/akunnermut), Anoraasuarsinnaasarpog 70 m/s tikillugu sakkortussusilimmik (250 km/akunnermut) – tassa anorsuarmut naleqqiullugu marloriaammik sakkortussusilimmik. DMI piterarnissaanut

kalerrisaarisalerpoq 1970-mi sakkortoorsuarmik piterareernerata kingorna, taamani anorsuaq sakkortungaarmat eqqarsaatigineqaleraluarpoq illoqarfiup matuneqarnissaa. Tasiilami kalerrisaarut tiguneqaraangat, napparummiit qulleeqqat oqaluffiup eqqaaniittut ikittaqattaalersarput, kikkunnit tamani takuneqarsinnaalluni.

(www.dmi.gl).

Ammassallip kangerluani imaatigut angallattoqarsinnaavoq junip naalerneraniik decemberip aallartinnerata tungaanut. Ukiukkut kangerluit sikusarput, angallavigineqarsinnaajunnaarlutik. Taamaasingaangat qimussertoqartarpoq qamuteralannilluunniit sikukkut angallattoqartarluni. (www.eastgreenland.com).

4. Innuttaasut

4.1 Ukiui suaassusaalu

Tabeli 1. Tasiilami innuttaasut ukiuinut suaassusaannullu agguarlugit, 2000-2011

	2000		2002		2004		2006		2008		2010		2011	
Ukiui	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
0-4	93	95	116	105	121	100	116	104	109	96	106	96	105	102
5-9	89	86	81	100	86	101	95	92	118	97	109	102	113	104
10-14	86	91	84	86	75	91	87	89	79	102	96	99	100	107
15-19	76	73	72	87	87	79	79	82	90	88	88	70	80	78
20-24	54	68	80	74	72	76	67	69	75	79	82	79	90	79
25-29	51	58	56	71	50	62	59	68	70	72	73	75	71	78
30-34	97	82	83	73	76	65	53	61	53	64	56	56	53	67
35-39	85	63	83	70	81	66	83	65	64	63	50	68	54	65
40-44	57	72	68	72	69	72	64	71	79	61	84	67	84	70
45-49	43	59	35	65	47	68	61	61	62	66	67	68	64	71
50-54	31	36	41	42	36	44	34	55	37	62	54	71	61	65
55-59	22	39	23	41	32	42	37	46	39	35	29	48	37	56
60-64	19	28	23	30	31	33	24	34	22	37	27	29	27	34
65-69	14	14	11	17	11	18	19	15	20	23	16	27	16	24
70-74	5	7	5	10	8	9	5	14	5	13	12	9	12	9
75+	7	3	10	1	10	6	6	5	6	7	6	11	7	13
Katillugit	829	874	871	944	892	932	889	931	928	965	955	975	974	1022
Katillugit	1703		1815		1824		1820		1893		1930		1996	

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik – statistikbanken oktober 2011

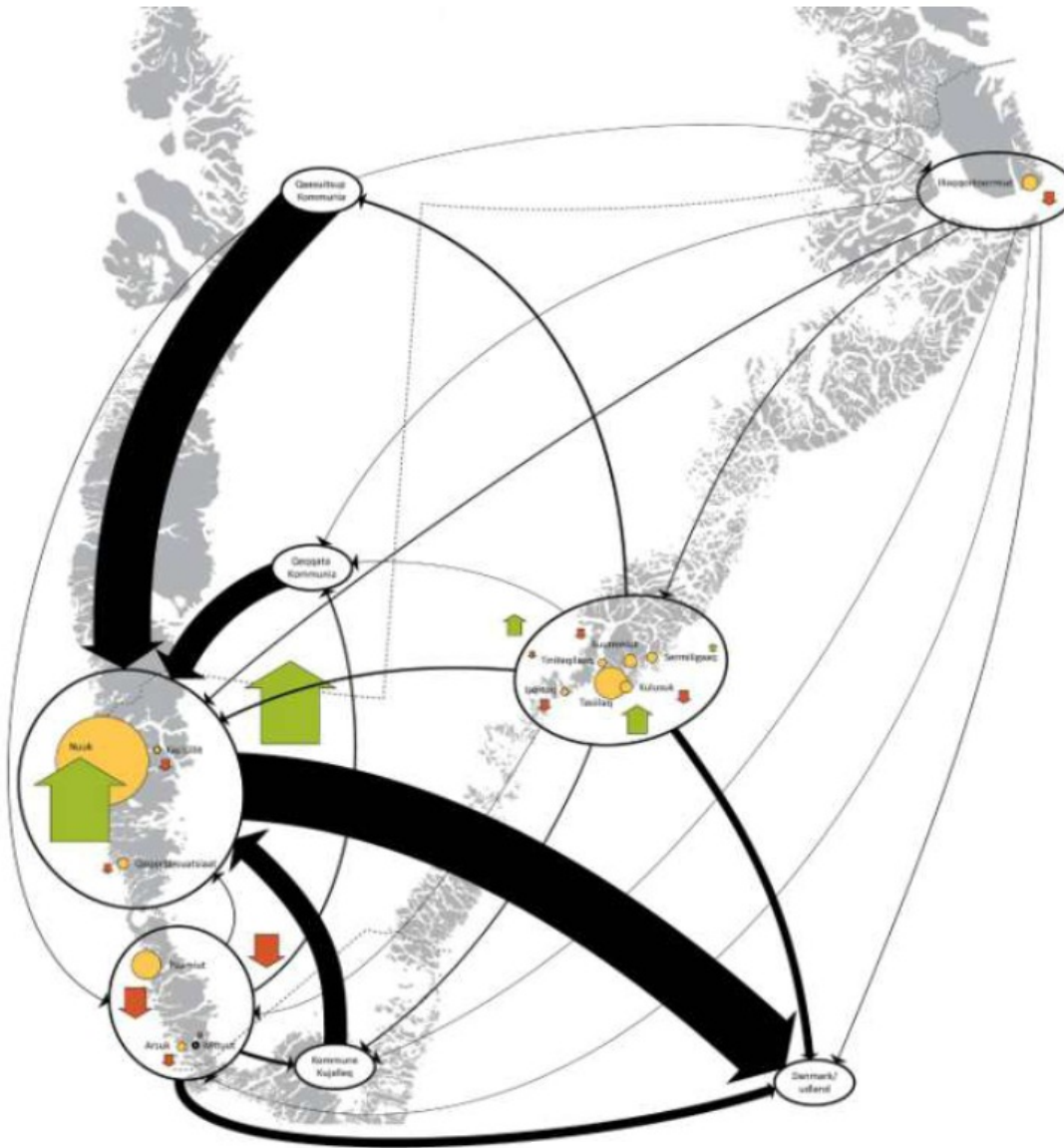
Tasiilami innuttaasut amerlassusaat 2011-mi piffissami 2000-miit 2011-mut amerlanerpaapput. Piffissami pineqartumi innuttaasut 17,2 %-nik amerleriarput. Assersuutigalugu Nuummi innuttaasut 22,1 %-nik amerleriarput piffissami tassani. Tasiilami angutit ikinnerulaarput, taamaattuaannarsimappullu.

4.2 Najugaqariaaseq

Tasiilamiit nutsertut amerlanersaat Danmarkimut nutserput. Tulliulluni Nuuk Qaasuitsullu Kommunea Tasiilamiit nutserfiuvoq. Amerlanngitsut Kommune Kujallermut nuupput. Tasiilami inuit amerleriaataat ittoqqortoormiineerput tunumilu nunaqarfinneerlutik.

Takussutissiaq 3: Kommuneqarfik Sermersuumi najugaqariaaseq

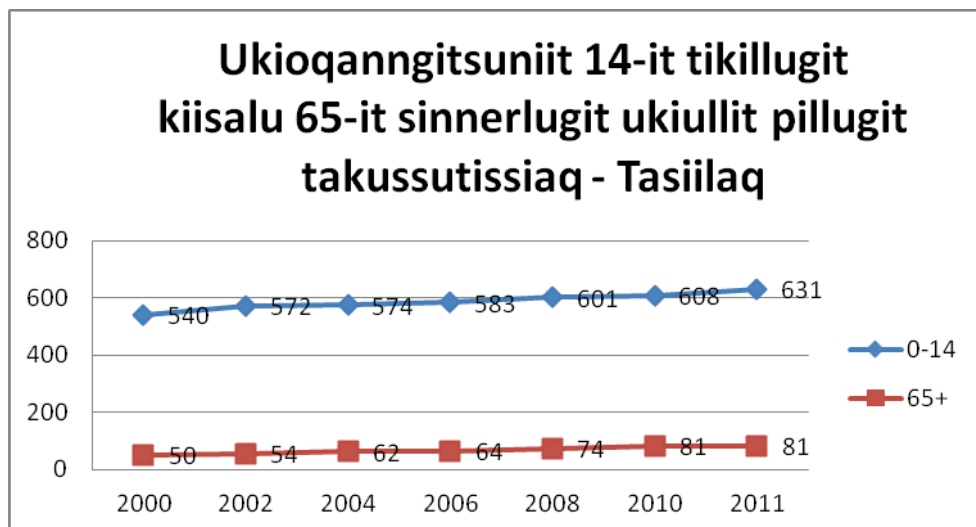
Kommuneqarfik Sermersuumi najugaqariaaseq

Paasissutissanik pissarsiffik: Sanarfinermut Avatangisinnullu Ingerlatsivik, 2011

4.3 Pilersuinerup annertussusaa – meeqqat utoqqaallu

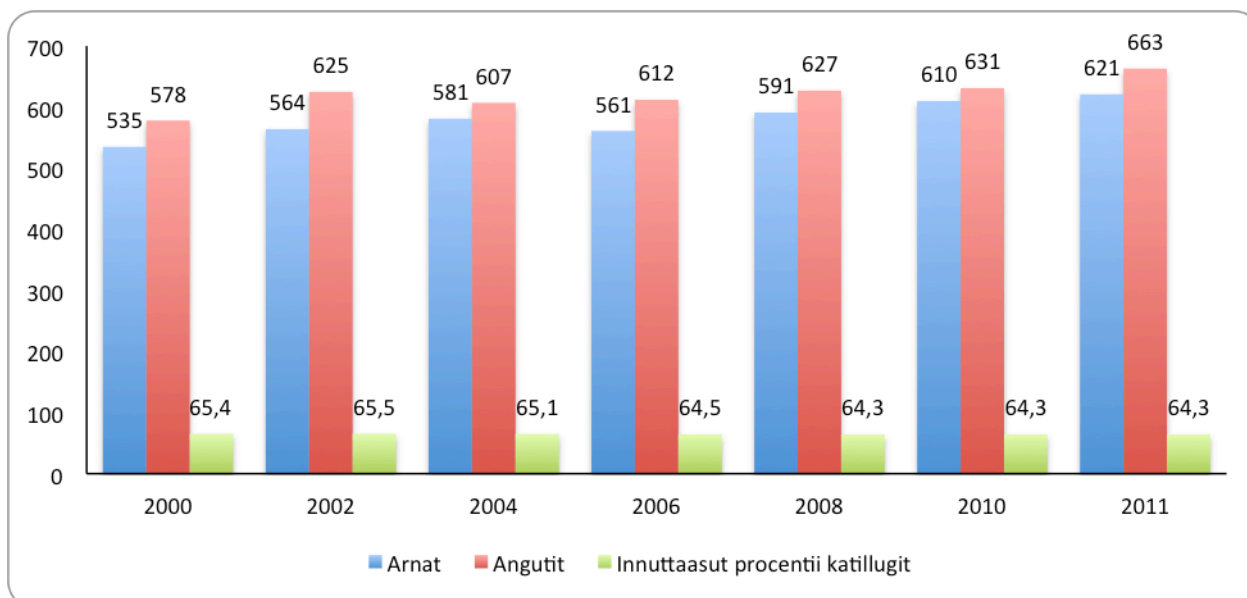
Takussutissiaq 4. Pilersuinerup annertussusaa

Tasiilami meeqqat 2000-imiit 2011-mut 14-it inorlugit ukiullit amerliartorput, aamma utoqqaat amerliartorput. 0-niik 14-nut ukiulinnik meeraqarpoq 631-nik kiisalu 81-nik utoqqaarpoq 65-t sinnerlugit ukiulinnik 2011. Tassa imaappoq, meeqqat 15-t inorlugit ukiullit annertussuseqarput 31,6 %-nik kiisalu utoqqalinersiallit 4,1 %-iupput Tasiilami innuttaasunut tamarmiusunut naleqqiullugit. Kommunimi illoqarfinni Tasiilami taamaallaat meeqqat 0-niik 14-nut ukiullit amerlieriarput.

4.4 Sulisartut

Takussutissiaq 6. Sulisinnaasut amerlassusaat

Sulisinnaasut amerlassusaat taakkuupput 15-iniit 62-inut ukiullit tamarmik ukiuni 2000-imiit 2008-mut, innuttaasut 2008 tikillugu utoqqalinersiaqalersinnaasarmata 63-inik ukioqaleraangamik. 2010 aallaarnerfigalugu utoqqalinersiaqalersinnaasut ukiui 65-inut qaffanneqarput, taamaattumik

naatsorsuutigineqarpoq sulisinnaasut tassaapput 15-iniit 64-inut ukiullit 2010-mi. 2011-mi sulisartuupput inuit 1284-it, taakkulu illoqarfimmi innuttaasut 64,3 %-raat.

Tasiilami sulisinnaasut piffissami pineqartumi apparialaarput. Sulisinnaasut akornanni angutit arnaniit amerlanerulaarput.

Paamiunut sanillersuussagaanni, tassa 2011-mi 1.436-nik innuttaqarsimasoq, innuttaasut sulisinnaasut 64,6 %-imiissimapput.

5. Inoqutigiit isertitaat

Tabeli 2. Agguaqatigiisillugu isertitat akileraaruteqaataasussat aamma inoqutigiit atugassatut isertitaat, Kommuneqarfik Sermersooq 2002-2009

	2002		2004		2006		2008		2009*	
	Akileraa-ruteqaa-taasussat	Atu-gassat	Akileraa-ruteqaa-taasussat	Atu-gassat	Akileraa-ruteqaa-taasussat	Atu-gassat	Akileraa-ruteqaa-taasussat	Atu-gassat	Akileraa-ruteqaa-taasussat	Atu-gassat
Nuuk	384.836	285.219	441.931	302.293	427.881	316.255	433.406	331.253	458.872	348.364
Paamiut	192.750	164.706	220.670	181.517	238.998	201.920	257.645	211.607	257.195	217.408
Tasiilaq	289.342	229.929	291.439	228.427	284.038	235.187	276.924	231.640	300.761	254.192
Itt.	253.114	204.824	249.795	202.014	272.582	222.842	290.527	240.370	307.672	255.583

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik statistikbank, august 2011

** 2010-mut kisitsisit suli pigineqanngillat*

Agguaqatigiisillugu isertitat akileraaruteqaataasutigit isertitatigullu atugassatigit Inoqutigiit isertitamikkut atugassa 2004-miit 2008-mut appasinnerpaasimapput. Pineqartut isertitat marluk 2008-mi appasinnerpaagamik 276.924 koruuniorluluk aamma 231.640 koruuniorluluk 2009-mi isertitat akileraaruteqaataasussat 300.761-nut qaffapput inoqutigiillu ataatsit atugassarismavaat 254.192 koruunit.

Siunissami sulissutigineqarpoq isertitat agguarneranni ilanngunniarneqarput piitsuuneq qularnaatsoq, oqaatigisanut ilaanngikkaluarluni paasineqartoq kiisalu piitsut piinik naliliinerit) takutitsisussat inoqutigiit isertitaasa amerlassusaannik piitsuussutsip killinganut naleqqiullugu.

6. Attaveqarneq

6.1 Assartuutit

Tasiilaq orninneqartarpoq timmisartunik suluusalinnit, nunaqarfinnut umiarsuarnit aamma pajuttaatinit.

Tasiilami umiarsualiveqarpoq, atlantikumik ikaartaatinut umiarsuarnut naatsorsuussamik; RAL-ip umiarsuaataanut imarpimmik ikaartaatinut naammattumik, kisianni annerpaanuunngitsoq. 2005-mimili, atlantikumik ikaartaammik Tasiilaq umiarsuaqaaqqaarmalli umiarsualivik qajannaarsarneqarnikuvoq timaanilu nunataa nunagissarlugu, containerinik ilitsivigineqarsinnaanngorlugu kivittaatinillu angallavigineqarsinnaanngorlugu (Assartuineq pillugu lsumalioqatigiisit).

Tabeli 3. Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfinnut nunaqarfinnullu umiarsuarmik angallanneq

Bosteder	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Nuuk												
Tasiilaq												
Paamiut												
Ittoqqortoormiit												
Kuummiut												
Kulusuk												
Qeqertarsuatsiaat												
Sermiligaaq												
Arsuk												
Tiniteqilaq												
Isortoq												
Kapisillit												

Nunaqarfinnukartut

Pajuttaatit

Ilaasartaatit

Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersuumi, Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivik, juli 2010.

Tabelimi takuneqarsinnaasutut Tasiilaq umiarsuaqartarpoq julimiik novemberip qeqqata tungaanut. Tasiilamiit Tasiilamullu nassiussalerineq Roayl Arctic Line A/S-ip akisussaaffigaa. Royal Arctic Line A/S Tasiilami umiarsualivimmi oqartussaavoq. Umiarsuaqarsinnaanerata nalaani arfineq-marloriarluni umiarsuaqarsinnaasarpog (Royal Arctic Line).

Aasakkut ukiakkullu novemberip qeqqata tungaanut, nunaqarfiliartaat M/S Johanna Kristina atorlugu Tasiilamiik Tasiilamut kiisalu nunaqarfinnut eqqaaniittunut angallassisoqartarpoq, sikoqarsinnaanerali apeqqutaatillugu. Billitti akeqaroq 235-350 koruuninik. Qaammammut marloriarluni pingasoriarluniluunniit Nunaqarfinnut angalasoqartarpoq piffissami sikoqanngiffiup nalaani. Aamma angallammik attartortoqarsinnaavoq, nammineq angallateqanngikkaanni (Royal Arctic Line).

Air Greenland Tasiilap Nuullu akornanni timmisartuussisarpoq pingasunngornikkut arfininngornikkullu. Kulusuk aqqusaarlugu timmisartuussisoqartarpoq, tassani timmisartunut sulussalinnut mittarfeqarmat. Tasiilap Kulusummiu mittarfiup akornanni helikopteri atorlugu angallassisoqartarpoq. Tasiilamiik Kulusummut helikoptererneq 15 min. missaani

sivisussuseqarpoq, Kulusummiillu Nuummur timmisartorneq akunnermik ataatsimik minuttinillu 45-nik sivisussuseqarpoq. Tasiilamiik Nuummur Air Greenlandip bilittiutai akikitsut atorlugit siumut utimullu timmineq akeqarpoq 7.024 kroner. Kulusummiik aamma Ammassallup eqqaani nunaqarfinnut helikopterimik timmisartuussisoqartarpoq, siumut utimullu 1200 – 1900 koruuninik akilimmik.

Mittarfeqarfiit Tasiilami nakkutillineq isumagisaraa.

Air Iceland Kulusummut timmisartuussisarpog pingasunngornikkut arfininngornikkullu. Kulusummiik Reykjavikimut uterlugulu bilitti 4.020 koruunit missaani akeqarpoq. Taassuma qaavatigut Kulusummiik Tasiilamut helikopterernerup akeraa 1.572 koruunit. Danmarkimut ingerlaqqinninaraanni, Reykjavikimiit Københavnimut timmisartorneq akeqarpoq 2.746 koruunit missaani. Tassa Tasiilamiik Danmarkimut uterlugulu akeqarpoq 8.338 koruunit missaani.

Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsiviup Tasiilami aqquserngit aqqutillu pillugit paasissutissanik tunniussisinnannikkallarpog. Sulissutigineqarpoq taakku siunissami tunniunneqartalersinnaanissaat.

6.1.1 Assartuutit

Tabeli 4. Assartuutit					
	Nuuk	Paamiut	Tasiilaq	Itt.	Ivittuut
Sulliviit biiliutaat	2006	14	39	3	1
Inuinnaat biiliutaat	1449	32	28	20	12
Nioqqutissanik assartuutit	575	8	20	2	-
Lastbilit	162	2	3	0	-
Taxat	86	2	2	0	0
Qatserisartut ambulancillu	77	2	1	0	-
Busit	41	0	1	-	-
Motorcykelit	1	0	0	0	-
Qimussit	0	0	(45,9)	(33)	0
Angallassisutit katillugit	4397	60	94	25	13
Paasissutissanik pisarsivik: Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Akileraarternermut Aqutsisoqarfik dec. 2011. & Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Uumasut nakorsaak aug. 2011.					
Nassuiaat 1: Akileraarterfiup umiatsiat, umiatsiaaqqat qamuteralaalullu allattornikuunngilai. Akileraaruserisut politiillu assiginningsunik suleriaaseqarsinnaapput, akileraaruserisut soqutiginerummatigut biilit oqimaassusaat, suuneri pingaarnerutinngit.					
Nassuiaat 2: Allattorneqarnikuupput '30 ATV'ere' missaat kommunimi tamarmi, oqaatigineqaranili sumi.					
Nassuiaat 3: Qimussit naatsorsorneqarput agguaatigisiillugu qulinik qimmillerlugit.					

Qulaani tabelimi takuneqarsinnaavoq, Tasiilami biileqartoq 94-nik. Taakkunannga marluk taxaapput. Pisortat businik ingerlatsinngillat. Biilit affaat suliffiit biiliutigaat. Suliffiit biiliutaat inuinnaat illullit biiliutaannut naleqqersuukkaanni, taava inoqutigiit 8,5 %-ii biileqarsimapput.

Illoqarfimmi 46-t qamuteqarlutillu qimmeqarput, agguaatigisiillugu qimmeqatigiiaat qulinik amerlassuseqarput, soorunami qimmit amerlassusaat nikerarsinnaavoq.

6.2 Teknikkikkut atortut

Tasiilaq 2004-mi erngup nukinganik ingerlatilimmik innaallagissiorfittarpoq illoqarfimmik nunaqarfinnillu pilersuisumik. Erngup nukinga atorlugu innaallagissiorfik Tasiilap illoqarfianiik 3 kilometerinik ungassusilimmiippoq. Illoqarfiup innaallagissiorfitaqaa elværkitut sillimmatitut atornerarpoq. (www.nukissiorfiit.gl).

Tasiilami eqqaavilereriaatsit makkuupput:

Tabeli 5. Tasiilami eqqaavilereriaatsit 1. juli 2010 aallernerfigalugu

Eqqakkat suussusaat / immikkoort.	Aaq-qiissut	Atuisut		Ingerlatsineq		Ingitsiartorfik
		Inoqu-tigiit	Inuussu-tissarsiutit	Katersuisut akisussaasut	Katersuinerup akulikissusai	
Eqqagassat	Aap	X	X	Sanaartugas. suliakkerne-qartartoq	Sap. ak. marluk ¹	Eqqaavissuaq
Anartarfilerineq	Aap	X	X	Sanaartugas. suliakkerne-qartartoq	Sap. ak. pingasut ²	Imaanut
Eqqagassat angisuut	Aap	X		Kommune	Upernaakkut salineq Ataavartumik katersineq	Eqqaavissuaq
Batteriit mikisut	Aap	X	X	Kommune	Pisiniarfimmur tunniussisoqar-tarpoq	Danmarki- mut umiar- suarmik
Elektronikkit eqqagassat	Aap	X	X	Kommune	Ataavartumik katersineq / sannaviup eqqaanut tunniussiartorneq	Umiarsuak- koortinnagit isatissapput
Akkumulatorit	Aap	X	X	Kommune	Ataavartumik katersineq / sannaviup eqqaanut tunniussiartorneq	Danmarki- mut umiar- suarmik
Eqqakkat ulorianartut (assigiinngitsut)	Aap	X	X	Kommune	Ataavartumik katersineq / sannaviup eqqaanut tunniussiartorneq	Danmarki- mut umiar- suarmik
Nillartaatsiviit Qerititsiviit	Naamik					
Pisat sinnikut uumasullu toqunikut	Aap	X	X	Kommune	Ataavartumik eqqaavissuup eqqaani tunniussineq	Eqqaavissuaq
Eqqakkat navianaate- qarsinnaasut	Aap		X		Peqqinnissaqarf. akisussaaffigaa	Immikkut ikallanneq.
Eqqakkat ikuallan- neqarsinnaasut	Aap		X	Kommune	Ataavartumik tunniussineq	Eqqaavis- suaq
Eqqakkat ikuallan- neqaqusaanng	Aap		X	Kommune	Ataavartumik tunniussineq	Eqqaavissuaq

1) Marlunngorneq sisamangornerlu

2) Ataasinngorneq, pingasunngorneq tallimangornerlu

Paasisutissanik pissarsiffik: Sanarfinermut Avatangisinullu Ingerlatsivik, eqqaavilerisarnermut nalunaarusiaq, 2011

Tasiilami sapaatip akunneranut marloriarluni eqqakkanik katersisoqartarpoq anartarfinnillu imaarsisoqartarpoq sapaatip akunneranut pingasoriarluni. Eqqaavilerinermi anartarfilerinermilu pikut eqqaavissuarmut assartorneqartarput ikuallatassanngorlugit. Tasiilami ikullaaveqanngilaq, taamaattumik eqqakkat ikuallassinnaasut eqqaavissualiaanneqartarput. Eqqagassat ulorianartut peqqinnissaqarfimmit isumagineqartarput kingornalu Danmarkimut assartorneqartarlutik.

6.3 Sanaartukkat

Soorlu ikaartarfinnik, sullorsuarnik Tasiilami soqanngilaq.

6.4 Attaveqarneq aamma tusagassaqartitsiviit

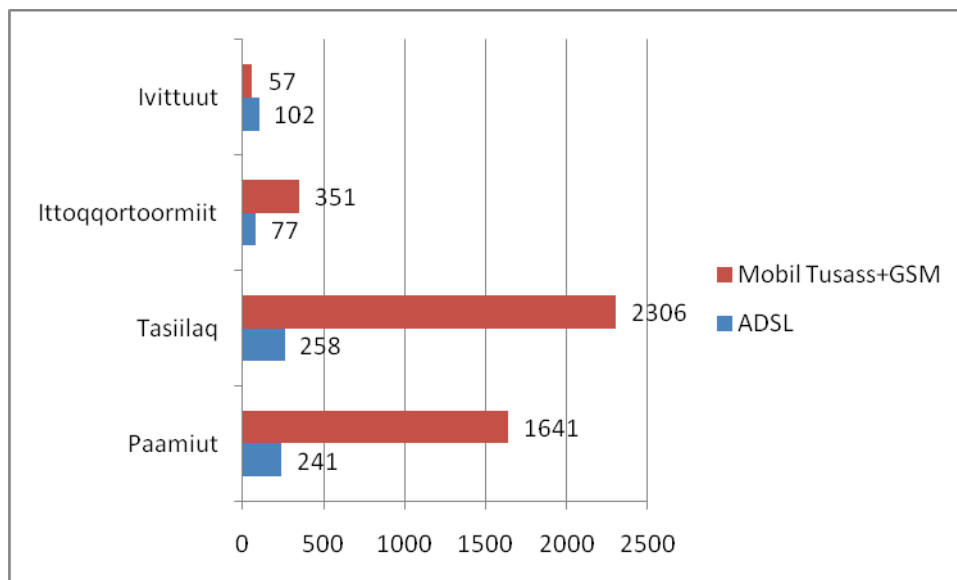
Tasiilami nuna tamakkerlugu aviisit saqqummersartut Sermitsiaq aamma AG pisiarineqarsinnaapput. Tasiilami aamma illoqarfik aviiseqarpoq, Sukagsaut, nutaarsiassanik saqqummersitsisartoq allagarsiissutinillu.

Radio TV-lu KNR-ikkut malinnaavigineqarsinnaapput

Tasiilami netcafeqarpoq.

Infoboardseqarpoq illoqarfimmilu allagartanik nivinngaasarfeqarluni, innuttaasut paasissutissat tassani pissarsiarisinnaavaat

Takussutissiaq 6. ADSL aamma mobilinut attavillit

Paasissutissanik pissarsiffik: Tele Greenland A/S immikkut ingerlaaseq, juli og august 2011

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq paamiuni 258-t qarasaasiakkut ADSL-ikkut attaveqartut kiisalu 2.306-t mobileqartut. Innuttaasut amerlassusaannut mobilit amerlassusaat naleqqersuukkaanni, inersimasoq ataaseq agguaqatigiisillugu 1,7-nik mobileqarpoq. Inersimasutut isigineqarput 15-leereersimasut. Ineqartut ADSL-ilinnut naleqqersuukkaanni agguaqatigiisillugu inoqatigiit tallimararterutaat qarasaasiamut attaveqarput 23 %-t missaat.

7. Ineqarnermut tunngasut

7.1 Illut amerlassusaat aamma suuneri

Tabeli 6. Kommuneqarfik Sermersuup illoqarfiini init amerlassusaat, 2000-2010

	2000	2002	2004	2006	2008	2010
Nuuk	5107	5428	5671	5873	6136	6455
Paamiut	1067	1067	1067	1067	1067	1075
Tasiilaq	968	973	1027	1065	1065	1105
Ittoqqortoormiit	217	221	225	229	229	229

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik - statistikbank, juli 2011

Piffissami 2008-miit 2010 tikillugu, Tasiilami inissiat amerliartorsimapput. Piffissamilu 2000-miit 2010 tikillugu, Tasiilami inissiat amerlassusaat 13 %-imik qaffariaateqarsimallutik. Nuummi piffissami pineqartumi, inissiat amerliartornerat sanillersuussagaanni, 215-inik amerleriarsimallutik. Kommunip illoqarfiisa akornanni Tasiilami inissiat amerlanersaat tulleraat.

Illoqarfimmi illut suunersut ersarissarneqarsinnaasimanngillat; inissiat pigineqarnersut, pigineqataassutaanersut, attartugaanersut, isumaginnittoqarfitsigut najugaanersut imaluunniit pisortat inissiatigineraat. Kisiannili uppersarsineqarsinnaavoq, 2011-mi inissiat 73-it Namminersorlutik Oqartussanik pigineqartut kommunimilli pigineqartut ilisimaneqaratik (Bolitstrategi. Faktarapport - illoqarfiit. April 2011, COWI).

7.2 Imikoqarnermut tunngasut

Tabeli 7. Imikoqarnermut tunngasut 2010

	Nuuk	Paamiut	Tasiilaq	Ittoqqortoormiit
Innaallagiaqanngitsut				0
Kuuginnartumik imeqanngitsut				0
Imermut tankillit	126	32	0	115
Igittakkanik anartarfillit		87		191
Septiktank		6		0
Errorsisarfik	1	1		1
Illu Sullivik				1

Paasissutissanik pissarsiffik: Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivik – Kommuneqarfik Sermersooq & Nukissiorfiit

Tasiilami illoqarfiup affaata missaa imikumut aqquteqarput (Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivik, 2010).

Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivik maannakkuugallartukku Tasiilami eqqaavilerineq pillugu paasissutissanik tunniussisinnangikkallarpoq. Siunissami tamakku pineqarsinnaanngornissaat sulissutigineqarpoq.

7.3 Aggvaqatigiisillugu inoqutigiit amerlassusaat

Tabeli 8. Aggvaqatigiisillugu illumi ataatsimi najugaqartut amerlassusaat, 2000-2010

	2000	2002	2004	2006	2008	2010
Nuuk	2,4	2,4	2,5	2,3	2,5	2,5
- nunaqarfii	2,3	2,2	2,1	1,9	1,9	1,9
Paamiut	1,8	1,7	1,8	1,7	1,8	1,7
- nunaqarfii	1,8	1,6	1,4	1,3	1,5	1,4
Tasiilaq	3,1	3,2	3,3	3,3	3,3	3,2
-nunaqarfii	2,5	2,4	2,5	2,4	2,3	2,2
Ittoqqortoormiit	3	2,9	3	2,9	2,8	2,6
- nunaqarfii	0,6	0,5	0,2	0	0	0

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Aggvaqatigiisillugu inoqutigiit amerlassusaat Tasiilami piffissami 2000-miit 2010-mut aalaakkaasimapput, inoqutigiit ataatsit pingasut sinneqalaartarsimammata. Piffissami pineqartumi kommune tamakkerlugu Tasiilaq qaffasinneqarpaavoq.

7.4 Inissarsiorlutik utaqqisutut allattorsimasut

Tabeli 9. Kommuneqarfik Sermersuumi INI A/S-mi aamma ISERIT-mi utaqqisutut allatsissimasut amerlassusaat, juli 2011

Annertussuseq	1-rums		2-rums		3-rums		4-rums		5-rums		Attart. akiitsut	
	INI	ISERIT	INI	ISERIT	INI	ISERIT	INI	ISERIT	INI	ISERIT	INI	ISERIT
Inissiaatileqatigiif illoqarfik												
Nuuk	262	305	671	745	535	762	324	497	119	250	?	139
Paamiut	37	3	53	29	44	7	19	5	3	0	?	19
Tasiilaq	1	26	10	93	17	69	4	26	0	7	?	49
Itt.	0	2	0	6	1	14	0	10	0	1	?	12
Illoqarfinni katill.	300	336	734	873	597	852	347	538	122	258	?	219

Paasissutissanik pissarsiffik: Iserit A/S aamma INI A/S

? INI –p illoqarfinni nunaqarfinnilu illut inoqutigiit akiitsullit qanoq amerlatigisut ilisimangilai

INI A/S-mi ISERIT A/S-milu inissarsiorlutik allatsissimapput inuit 253-it. ISERIT 2011-mi attartortunit 49-nit akiitsoqarfigineqarpoq. Attartornermut akiitsut pillugit assigusunik paasissutissanik INI A/S pissarsivigineqarsinnaasimangilaq

7.5 Angerlarsimaffeqanngitsut

2010-mi 32-t Tasiilami angerlarsimaffeqanngillat (Kommuneqarfik Sermersooq Innuttaasunik Sullissivik). Kommunit tamaat isigalugu angerlarsimaffeqanngitsut Tasiilami ikinnerpaanut tulliupput, taamaallaat Ittoqqortoormiini ikinnerupput, tassani 2010-mi pingasut angerlarsimaffeqanngitsutut nalunaarsorneqarsimammata. Paamiuni ukioq taanna angerlarsimaffeqanngitsut 133-upput, Paamiut Tasiilatut inuttutigigajappoq. Ilaqutariit imminnut najugaqartittut ilanngunneqanngillat.

Tasiilami angerlarsimaffeqanngitsut uunnassertarfeqanngillat.

8. Ilinniartitaaneq

Tasiilami meeqqat atuarfeqarput ataatsimik, Tasiilami Alivarp. Atuarfik sananeqarpoq 1957-mi naammassineqarlunilu 1971-mi. 1978-mi eqaarsaartarfilerneqarpoq kiisalu 1984-mi sannavilerneqarluni, sananermut atuartsinermi atorneqartartussamik. Atuarfik allineqarpoq iluarsaanneqarlunilu 2001-mi. Atuarfiup 50-nngortorsionera nalliuttorsiufigineqarpoq 2007-mi (www.tasiilami-alivarp.gl)

8.1 Meeqqat Atuarfiat

8.1.1 Atuartut amerlassusaat

Tabeli 10. Kommuneqarfik Sermersuumi meeqqat atuarfiani atuartut amerlassusaannut takussutissiaq, 2000-2011

	2000/2001	2002/2003	2004/2005	2006/2007	2009/2010*	2010/2011
Nuuk	2520	2513	2613	2420	2118	2049
Paamiut	351	335	336	323	254	250
Tasiilaq	386	445	430	474	445	448
Ittoqqortoormiit	137	148	144	125	93	93
Ivittuut	10	14	12	12	17	14
Qeqertarsuatsiaat	44	46	58	50	27	25
Kapisillit	24	15	9	0	6	5
Arsuk	38	32	20	32	26	18
Sermiligaaq	48	43	46	41	34	34
Kuummiut	84	87	83	72	76	71
Tineteqilaaq	34	29	23	18	20	19
Kulusuk	66	58	63	64	57	53
Isortoq	31	28	24	16	21	13

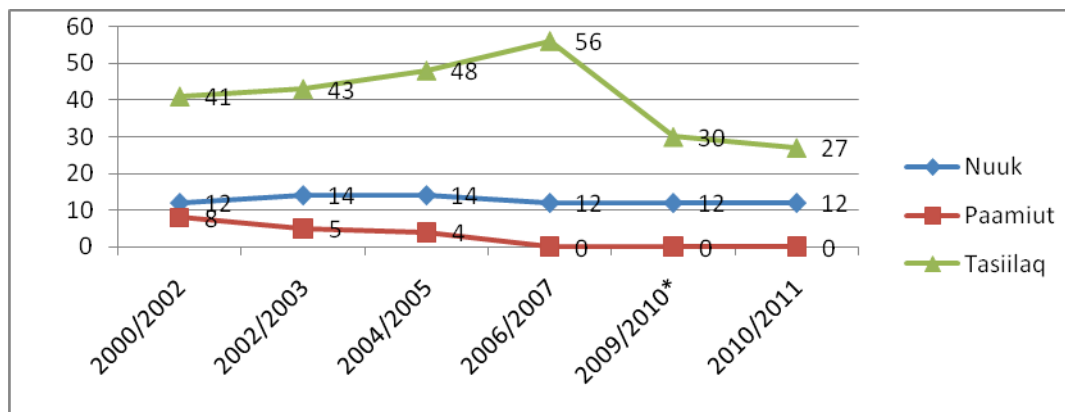
Paasisutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiat 2000/2001, 2002/2003, 2004/2005, 2006/2007, 2008/2009 aamma 2010/2011, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Inerisaavik.

* Ukiumi 2008/2009-mi atuarfiusussaagalarpoq, kiasianni ukioq atuarfiusoq taanna pillugu nalunaarusiortoqarnikuunngilaq.

Atuarfik ukiumi atuarfiusumi 2010/2011-mi 448-nik atuartoqarpoq. Ukiumut atuarfiusumut siulianut naleqqiullugu amerlanerulaarlutik. Ilanngussaq 1 qimerlooraanni takuneqarsinnaavoq, ukiumi atuarfiusumi 2010/2011-mi ilinniartitsisut 62-iusimasut. Meeqqat atuarfiani ilinniartitsisut 39-t atorneqarput timelærerillu 17-t, tassa imaappoq ilinniartitsisuni ilinniartitsisut ilinniarsimasut 62,9 %-iupput.

Takussutissiaq 7: Nunaqarfimmiut illoqarfimmut atuariartortinneqartartut 8.-10. klassini atuartissallugit

Nunaqarfimmiut Tasiilamut meeqqat atuarfianni naammassiartortartut ikiliartorput. Ukiumi atuarfiusumi 2006/2007-mi ikileriarujussuarput 50 %-nik.

8.1.2 Immikkut atuartitsinerit

Tasiilami ukiumi atuarfiusumi 2010/2011-mi annertusisamik immikkut atuartinneqartut aatsaat taama ikitsigaat.

Tabeli 11. Naliginnaasumik immikkullu atuartinneqartartut meeaat amerlassusaat

	2006/2007				2009/2010*				2010/2011			
	ASU	Atuartut amerl. %-inngorlugit	VSU	Atuartut amerl. %-inngorlugit	ASU	Atuartut amerl. %-inngorlugit	VSU	Atuartut amerl. %-inngorlugit	ASU	Atuartut amerl. %-inngorlugit	VSU	Atuartut amerl. %-inngorlugit
Nuuk	33	1,4	142	5,9	799	37,7	144	6,8	1156	56,4	124	6,1
Paamiut	15	4,6	2	0,6	16	6,3	9	3,5	21	8,4	9	3,6
Tasiilaq	111	23,4	44	9,3	114	25,6	55	12,4	116	25,9	43	9,6
Itt.	0	0,0	13	10,4	11	11,8	6	6,5	8	8,6	7	7,5

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiat 2006/2007, 2008/2009 aamma 2010/2011

* Ukiumi 2008/2009-mi atuarfiusussaagalarpoq, kiasianni ukioq atuarfiusoq taanna pillugu nalunaarusiortoqarnikuunngilaq

Atuartut immikkut atuartinneqartartut amerliartorput. Ukiumi atuarfiusumi 2010/2011-mi Tasiilami meeqqat atuarfianni atuartut 25,9 %-ii naliginnaasumik immikkut atuartinneqarput kiisalu atuartut 9,6 %-ii annertusisamik immikkut atuartinneqarlutik, taamaasillutik taakku meeqqat atuarfianni naggataarutaasumik soraarummiinngitsoorput. Kommunimi illoqarfinnut allanut naleqqiullugu, Tasiilami immikkut atuartinneqartartut amerlassusaat qaffasippoq.

Tabeli 12. Immikkut atuartitsisartut ilinniarnert, Tasiilaq 2000-2011

	2000/2001		2002/2003		2004/2005		2006/2007		2009/2010*		2010/2011	
	ASU	VSU	ASU	VSU	ASU	VSU	ASU	VSU	ASU	VSU	ASU	VSU
Ilinn. ilinniarsimasut	5	13	4	14	11	7	11	9	9	12	12	8
- ilinniaqqissimasut perorsaannermut	-	-	-	-	0	3	1	1	2	4	0	4
Meeqqat atuarfiani ilinniartitsisut	-	1	-	1	2	1	2	0	0	0	1	1
Ilinn. Ilinniarsi-manngitsut	-	8	6	14	2	10	4	8	8	7	7	8

* Ukiumi 2008/2009-mi atuarfiusussaagaluarpoq, kiasianni ukioq atuarfiusoq taanna pillugu nalunaarusiortoqarnikuunngilaq.

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni meeqqat Atuarfiat 2000/2001, 2002/2003, 2004/2005, 2006/2007, 2009/2010 aamma 2010/2011. Kulturimut, ilinniartitaanermut, ilisimatusarnermut ilageeqarnermut Inerisaaveqarnermullu Pisortaqarfik.

ASU = immikkut atuartitsineq naloginnaasoq, VSU = Annertusisamik immikkut atuartitsineq

Ukiumi atuarfiusumi 2010/2011-mi immikkut ilinniarsimasunik 12-nik ilinniartitsisoqarpoq, naloginnaasumik immikkut atuartitsinermik suliaqartunik taava allanik arfineq-pingasunik immikkut ilinniarsimasunik aamma ilinniartitsisoqarpoq, annertusisamik immikkut atuartitsinermik suliaqartunik.

8.1.3 Karakterit

Tabeli 13. 11. aamma 12. klassini naggataarutigalugu soraarummeertut agguaqatigiisillugu karakteriit takussutissiaq.

Illoqarfik	Ilt.		Tasiilaq		Paamiut		Nuuk	
	Nal.	Annertusisaq	Nal.	Annertusisaq	Nal.	Annertusisaq	Nal.	Annertusisaq
Ukioq atuarfiusoq								
2009/2010 (Karakterilersuisarneq nutaaq)	-	*	-	*	-	*	-	*
2008/2009	-	6,2	-	6,4	-	6,9	-	7,7
2007/2008	5,3	6,4	6,4	8,5	6,4	8,2	7,4	8,2
2006/2007	6,5	6,8	7,2	7,6	7,1	8,0	7,2	8,2
2005/2006	6,8	7,7	6,6	8,1	6,4	7,0	7,4	8,1
2004/2005	6,4	7,1	6,7	7,7	7,1	7,9	7,3	8,1
2003/2004	6,7	7,9	6,7	7,9	6,7	7,6	7,1	8,1
2002/2003	7,1	8,0	6,7	8,0	7,0	7,9	7,4	8,0
2001/2002	7,2	7,6	6,6	6,9	6,8	8,4	7,1	8,4
2000/2001	7,7	7,8	6,2	7,2	6,7	7,7	7,3	8,3

Paasissutissanik pissarsiffik: Inerisaaviup karakterinut nalunaarsuiffianit immikkut anillatsitaq, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik juli 2011

* 2009/2010 aallarnerfigalugu karakterilersuisarenq GGS atornerqalerpoq. Tassa A, B, C, D il.il. Kisitsit takuneqarsinnaavoq ilaanani, ukiumut allanut assersuunneqarsinnaangimmat. 2009/2010 aallarnerfigalugu assersuussisoqarsinnaalissaaq.

Nassuiaat 1: Ukioq 2008/2009 aallarfigalugu naloginnaasumut annertusisamullu immikkoortitsisoqassaarpoq, maannakkut atuortoqartalerpoq 10. klassip naammassinisaata tungaanut.

Tasiilami karakterit qaffasissusaat Ittoqqortoormiinitut Paamiutullu ipput. Naloginnaasumik atuartitsinermi angusat Nuummut naleqqiullugu appasinnerulaarput, annertusisamilli atuartitsinermi nalogiipput imaluunniit Nuummisut innarlutik. Ukiumi atuarfiusumi 2008/2009-mi Tasiilami agguaqatigiisillugu karakterit annertusisaq eqqarsaatigalugu Nuummiit qaffasinnerupput, ukiumili atuarfiusumi 2008/2009-mi appariarput piffissami 2000-miit 2009-mut appasinnerpaallutik.

Tabeli 14. Meeqqat atuarfianni naamassinnittut amerlassusaat

Ukioq	Illoq.	Itt.	Tasiilaq	Paamiut	Nuuk	Kommuni tamakk.
2002	Naliginn.	3	19	14	58	94
	Annert.	10	12	13	104	139
Katillugit 2002		13	31	27	162	233
2004	Naliginn.	9	40	13	60	122
	Annert.	8	15	9	102	134
Katillugit 2004		17	55	22	162	256
2006	Naliginn.	6	34	11	45	96
	Annert.	13	11	8	103	135
Katillugit 2006		19	45	19	148	231
2008	Naliginn.	3	43	9	72	127
	Annert.	3	18	12	89	122
Katillugit 2008		6	61	21	161	249
2010	-	5	55	24	192	275

Paasissutissanik pissarsiffik: Inerisaaviup karakterinut nalunaarsuiffianit immikkut anillatsitaq, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik juli 2011, IIN juni 2011

Nassuiaat: Ukioq atuarfiusoq 2009/2010 aallarnerfigalugu atuartut naliginnaasumut annertusisamullu klassimut avinneqassaarput.

Tasiilami atuartut meeqqat atuarfiannik naamassinnittartut nikerarput 31-niik 61-nut ukiuni 2002-miit 2010-mut.

Inerisaaviup atuartut immikkoortunut pingasunut avittarpai:

- "Nukittuut" atuartut, tassaapput atuartut karakteriisa 30 %-ii amerlanerilluunniit B-tut annertutigisartut, B (10) imaluunniit A (12)
- "Pikkorissut" atuartut, nassuiarneqarput atuartut 50 %-ii amerlanerilluunniit
- E (2) aamma C (7) –p akornanni karakterillit (karakterit pineqartut tamaasa ilanngullugit)
- "Sanngiitsut" atuartut, nassuiarneqarput atuartut 50 %-ii amerlanerilluunniit
- Fx (0) aamma appasinnerusumilluunniit karakterillit

Ataaniittut atuartut ilisarnaataat sananeqarput atuarfinni Tasiilami Alivarpik, Kulusumi Alivarpik kiisalu Ejnar Mikkelsenila Aluarpia. Taamaattumik oqaatigineqarsinnaangilaq atuartut ilisarnaataat Tasiilami pissutsinik qanoq oqaluttuartiginersut.

Tabeli 15. Atuartut soraarummeertut 2010/2011

	Niviarsiaqqat	Nukappiaqqat	Katillugit
2010	35	25	60
2011	24	29	53

Paasissutissanik pissarsiffik: Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Atuartut katillugit 53-t nunap immikkoortuani atuarfik 2011-mi qimappaat 2010-mi 60-iupput. Niviarsiaqqat nukappiaqqallu amerlassusaat nikeriarujussuarpoq, maannakkut niviarsiaqqat 2010-mut naleqqiullugu ikinnerungaatsialerlutik paarlattuanik nukappiaqqat 2010-mut naleqqiullugu amerlanerulerput.

Tabeli 16. Atuartut ass. Amerl. 2010/2011

	Atuartut ass. Amerl. 2010	Procent 2010	Atuartut ass. Amerl. 2011	Procent 2011
"Nukittuut"	3	5 %	4	8 %
"Pikkorissut"	46	77 %	44	83 %
"Sanngiitsut"	11	18 %	5	9 %
Katillugit	60	100 %	53	100 %

Paasissutissanik pissarsiffik: Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Atuartut "pikkorissut" ikileriarput, procentinngorluguli qaffallutik. Illuatungilerneqarput, atuartut "sanngiitsut" ikileriarnerannik amerlassusaatigut aamma procentinngorlugu. Atuartut "nukittuut" amerliallapput.

Tasiilami atuartut soraarummeertartut amerlanersaat akunnattumik angusaqartarput, atuartuullutik "pikkorissut". 2011-mi atuartut "nukittuut" aamma "sanngiitsut" amerlaqatigiingajalluinnarput.

Tabeli 17. Atuartut ass. Amerl. Suiaassusaannut naleqqiullugit

	Niviarsiaqqat	Nukappiaqqat	Katillugit
"Nukittuut"	3	1	4
"Pikkorissut"	17	27	44
"Sanngiitsut"	4	1	5
Katillugit	24	29	53

Paasissutissanik pissarsiffik: Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Niviarsiaqqat atuartuni "nukittuuni" amerlanerupput. Paarlattuanik nukappiaqqat atuartuni "pitsaasuni" amerlanerupput.

Tabeli 18. Tasiilami atuartut inissisimanerat ilinniartitaanermut tunngasutigut inissisimaneq aallaavigalugu, 2011

	Efterskole	Ilinnialernissaminut sungiusarlutik atuartut	Inuutiss. Ilinniartut	Sinneruttut	Katillugit
"Nukittuut"	1	1	0	2	4
"Pikkorissut"	14	2	0	28	44
"Sanngiitsut"	0	0	0	5	5
Katillugit	15	3	0	35	53
Procent tamarmiusut aallaavigalugit	28 %	6 %	0 %	66 %	100 %
2010-mi procentinut agguataarneri	35 %	0 %	3 %	62 %	100 %

Paasissutissanik pissarsiffik: Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

2010-mi 2011-milu nunap immikkoortuani atuartut toqqaannartumik ilinnialerniarlutik aallartinngitsoorput. Inuutissarsiuutigilgassaminut ilinnialertartut 2010-mi 3 %-nik ikileriarput. Sinneri 6 %-t, tassa atuartut, ilinnialinngitsoortut agguaqatigiisillugu ikileriarput 2010-mi 62 %-niik 2011-mi 66 %-nut.

8.2 Efterskole aamma AFS-ip ingerlarnga

8.2.1 Efterskole

Tabeli 19. Efterskolemi atuartut 2010/2011

Ukiq		2010/2011				
Efterskole	Illoqarfik	Ivittuut	Paamiut	Nuuk	Tasiilaq	Ittoqqortoormiit
Villads Villadsen		–	3	8	1	1
Maniitsoq		–	4	12	4	1
Danmarkimi		–	7	88	20	3
Katillugit		-	14	108	25	5

Paasissutissanik pissarsiffik: Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Ukiup siuliani Kalaallit Nunaanni efterskolini atualersimasut kisitsisaatigineqangillat. Ersaripporli ukiumi atuarfiusumi 2010/2011-mi nunap nammeneq efterskoliini atualersimasut kitaaneersut amerlanerungaatsiarput. Illoqarfinnut kisitsisini immikkoortinneqangillat meeqqat illoqarfimmuunersut imaluunniit nunaqarfimmuunersut. Tasiilaq eqqarsaatigalugu taamaattumik imaassinnaavoq Tasiilap nunaqarfiineersut ilaasut.

Ataaseq Qasigiannuani Villads Villadsenip efterskoleanut atuariartorpoq, Atuartut sisamat Maniitsumi atuarpot ukiumi atuarfiusumi 2010/2011-mi. Taakku saniatigut Tasiilameersut eqqaaneersullu 20-t Danmarkimut efterskoleriarput ukiumi pineqartumi.

8.2.2 AFS-p ingerlarnga

Tasiilamiik ukiuni 2000-miit 2011-mut AFS-eriartoqanngilaq.

8.3 Piareersarluni ilinniarnert

8.3.1 Piareersarfik

Tabeli 20. Piareersarfimmi AEU-mik atuarnarlutik qinnuteqartut akuerisaasullu

Qinnuteqartut akuerisaasullu amerlassusaat	2006		2007		2008		2010		2011	
	qinnut.	akuer.	qinnut.	akuer.	qinnut.	akuer.	qinnut.	akuer.	qinnut.	akuer.
AEU										
Paamiut	32	17	35	16	42	26	48	48	48	48
Nuuk	?	?	?	?	?	?	?	93	?	30
Tasiilaq		?	94	35	84	15	99	17	?	12
Ittoqqortoormiit	?	?	?	?	?	?	?	8	?	?

Paasissutissanik pissarsiffik: Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik, 2012

AEU = Inuusutissarsiuernissamat ilinniarnarluni piareersarneq | FA = Meeqqat atuarfiani naggataarutaasumik soraarummeerneq (ilassutitalimmik tamakkiisumilluunniit | Suliffimmik misiliineq = piareersaataasumik suliffimmik misiliineq

Tasiilami Piareersarfeqarpoq. Piareersarfik maannakkuugallartukkut naatsorsoqqissaakkanik kisitsisinik tunniussaqaarsinnaanngilaq Tasiilami naammassinnissimasut pillugit. Siunissami ilanngunneqartalerissaat sulissutigineqarpoq.

Tabeli 21. Piareersarfimmi AEU-mik atuarnarlutik angusisut amerlassusaat

	2006		2007		2008		2010		2011	
	AEU-1	AEU-2	AEU-1	AEU-2	AEU-1	AEU-2	AEU-1	AEU-2	AEU-1	AEU-2
Paamiut	9	8	12	4	12	14	14	19	14	21
Nuuk	?	?	?	?	?	?	?	?	33	?
Tasiilaq		-	18	19	17	16	25	19	12	12
Ittoqqortoormiit	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Paasissutissanik pissarsiffik: Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik, 2012

AEU = Inuusutissarsiuernissamat ilinniarnarluni piareersarneq | FA = Meeqqat atuarfiani naggataarutaasumik soraarummeerneq (ilassutitalimmik tamakkiisumilluunniit | Suliffimmik misiliineq = piareersaataasumik suliffimmik misiliineq

AEU-mik atuarnarlutik naammassinnittut amerlassusaat 12-it 19-illu akornanni inissisimanikuupput, 2010-mili naammassinnittut 25-usimallutik.

8.3.2 Piorsaavik

Tasiilaq Piorsaavittaarpoq 2011-mi aggustimi. Piorsaavik suliffissarsuussiarfik aqutugalugu inuusuttunut neqeroorutaavoq. Suliniutaavoq inuusuttut tunngaviusumik ilinnialernissaminut imaluunniit soqutigisatik naapertorlugit sulilernissaminut piareersartarnissaat. Igaffeqarpoq aamma sannaveqarpoq. IT atoqqiinerlu aamma qingigassaapput.

8.4 Ilinniaqqinnissamut aamma inuutissarsiuteqalernissamut ilinniaqqinneq

Tabeli 20. Tasiilami aallartissimasut naammassisimasullu amerlassusaat 2000-2010

Ukioq	2000		2002		2004		2006		2008	
Ilinniagaq	Aallart.	Naam-mass.	Aallart.	Naam-mass.	Aallart.	Naam-mass.	Aallart.	Naam-mass.	Aallart.	Naam-mass.
GU, HTX, HHX	.	.	5	4	18	15	12	8	13	10
Tunngaviusumik inuutiss. ilinniakkat	.	.	8	6	7	4	14	11	12	9
Sivikinnerusumik ilinniakkat	.	.			2	2	3	3	4	3
Katillugit		.	13	10	27	21	29	22	29	22

Paasissutissanik pissarsiffik: Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Tabelimi takuneqarsinnaavoq 2008-mi atuartut 13-iusimasut, GU-mi aallartittut aamma atuartut 10-t GU-mik naammassinnissimasut. Ukioq taanna atuartut 12-t, tunngaviusumik ilinniarlutik aallartipput, taakkunaannga qulingiluut naammassipput. 2008-mi aamma atuartut sisamat aallartippaat ilinniaqqinneq sivikinnerusoq pingasullu taanna aallartitartik naammassivaat. GU-mi atualersut naammassinnittullu amerlanerpaapput 2004-mi.

Inuutissarsiuteqalernissamut tunngaviusumik ilinnialersartut arlaannaalluunniit toqqaannartumik meeqqat atuarfianiinngilaq. Ilinniaqqilerumallutik atuarlutik piginnaanngorsartartut amerlassusaat nikeralarpoq. Aamma taamaappoq ilinniaqqilerniarlutik atuartartut imaluunniit inuutissarsiuteqalernissamut tunngaviusumik ilinniartartut. Naatsumik ilinniaqqittartut amerlassusaat aalaakkaavoq.

Tabellimi takuneqarsinnaanngilaq ukiui ataasiakkaani ikerinnakkut atuarunnaartartut qassiuneri. Siunissami taakku ilanngunneqartalernissaat sulissutigineqarpoq.

Tasiilarmiut inuussutissarsiutigiligassaminnut ilinniarniartut ilinnialernissaminnulluunniit piginnaanngorsarusuttut illoqarfinnut allanut aallartariaqartarput.

Inuutissarsiuteqalernissamut tunngaviusumik ilinniakkat 42-t kalaallit Nunaanni ingerlanneqarsinnaapput, inuutissarsiuteqalernissamut ilinnikkat 30-t ingerlanneqarsinnaapput Danmarkimut atuagarsoriallatsiartarluni kiisalu inuutissarsiuteqalernissamut ilinniakkat 16-t atuagarsornertaat Danmarkimi ingerlanneqartarput.

HTX ingerlanneqartarpoq Sisimiuni, Nuummi ilinniarnertuunngorniarfimmi, Qaqortumi aamma Aasianni kiisalu HHX Qaqortumi.

8.5 Ilinniaqqinerit

Kommunimi innuttaasut qaffasinnerusumik ilinnialersimasut pillugit paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasimangillat, tassunga ilanngullugit qassiuneri aamma sumut ilinniagaqarneri. Paasissutissanik pissarsisinnaannginnermut pissutaavoq ajornarsinnaasarmat qaffasinnerusumik ilinniagaqalersimasut suminngaanneernerisa paasinissaat, amerlanerpaat allamut nuuttariaqartarmata ilinniariarlutik. Siunissami paasissutissat takku pisalernissaat sulissutigineqarpoq.

Ilinniakkat akunnattumik sivilissusillit ilinniakkallu qaffasissut ataasiakkaat Kalaallit Nunaanni ingerlanneqarsinnaapput amerlanertigulli nunamut allamut aallartariaqarpoq ilinniariarluni.

.

Uku ilinniakkat Kalaallit Nunaanni ilinniarneqarsinnaapput:

- Akademiøkonom (Niuernermik Ilinniarfik, Nuuk)
- Procestekniker (INUILI, Narsaq)
- Serviceøkonom (Niuernermik Ilinniarfik, Qaqortoq)
- Tusagassiortoq (Tusagassiortunngorniartik, Nuuk)
- Ilinniartitsisoq (Ilinniarfissuaq/Grønlands Seminarium, Nuuk)
- Perorsaasoq (Perorsaasunngorniat atuarfiat, Ilulissat)
- Inunnik Isumaginninnermut Siunnersorti (Inunnik Isumaginninnermut Siunnersortit Ilinniarfik, Nuuk)
- Peqqissaasoq (Center for Sundhedsuddannelser, Nuuk)
- Samfundsvidenskab (Ilisimatusarfik, Nuuk)
- Arktisk Teknologi (Center for Arktisk Teknologi, Sisimiut)
- Kultur aamma inuiaqatigiit oqaluttuarisaanerat (Ilisimatusarfik, , Nuuk)
- Oqaatsit, Atuakkialerineq aamma tusagassiuutit (Ilisimatusarfik, Nuuk)
- Teologi (Ilisimatusarfik, Nuuk)

9. Inuussutissarsiutit

9.1 Pisortat suliffeqarfiutaat

Pisortat paaqqinnittarfii uku Ittoqqortoormiini piupput (Sanarfinermut Avatangiisinullu ingerlatsivik, maj 2010):

- Meeqqat ulloq unnuarlu angerlarsimaffiat
- Meeraaqqeriviit marluk
- Meeqqerivik
- Fritidshjemi
- Ornittagaq
- Atuarfik
- Ilinniagaqalernissamut sungiusarfiit marluk
- Utoqqaat Illuat
- Napparsimavik
- Katersugaasivik
- Oqaluffik
- Kommunip allaffia
- Katersortarfik
- Timersortarfik
- Politeeqarfik

9.2 Suliffeqarfiit

Ittoqqortoormiini sulliviit makku piupput (Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivik, maj 2010):

- Niuertarfiit marluk (Pilersuisoq aamma RF)
- Iffiorfik
- Kioskit marluk-pingasut
- Orsersorfik (Polaroil)
Innaallagissamik imermillu pilersuivik (Nukissiorfiit)
- Suliffiutilik (sunik tamanik suliarinnissinnaasoq)
- Håndværkeri (sanansoq, ruujorilerisoq aamma saffioq kiisalu biililerisartoq)
- Atuagaarniarfik (neriusaaq)
- Tele aamma allakkerivik (TelePost)
- Frimærkilorfik (Filatelia)
- Takornariartitsivik
- Akunnittarfik
- Takornariat unnuisarfii sisama
- Taxartitsisartut pingasut
- Netcafé
- Imerniartarfiit marluk
- Umiarsualivik (Royal Arctic Line)
- Mittarfeqarfiit (Grønlands Lufthavnsvæsen og Air Greenland)

9.2.1 Takornariaqarneq

Illoqarfik akunnittarfeqarpoq 1972-mi sananeqartumik, aallaqqaammut arfinilinnik sinittarfeqartumik imerniartarfeqartumillu. 1976-mi init arfineq-marlunnik ilaneqarput 1981-milu krostuemik. Akunnittarfik takornariartitsinermik suliaqarpoq.

Hotel The Red Housep neqeroorutigai init ataasiinnarmik siniffillit, marlunnik aamma pingasunik siniffillit kiisalu camping. Taakku saniatigut akunnittarfik nerisitsisarpoq.

Roberts Klubværelsiutai Tasiilami helikopteritut mittarfiup eqqaaniipput, inissiaapput marlunnik ataatsimilluunniit initallit.

Travel Lodge illuvuq arfinilinnik siniffilik, tassani inuit ataasiakkaat siniffinnik attartorsinnaapput imaluunniit inissiaq tamaat. Travel lodge imaatigut aamma angallassisarpoq qamuteralatsitsisarluunilu.

Ammassalimmi katersugaasivik oqaluffitoqqamiippoq 1908-mi sananeqarsimasumi.

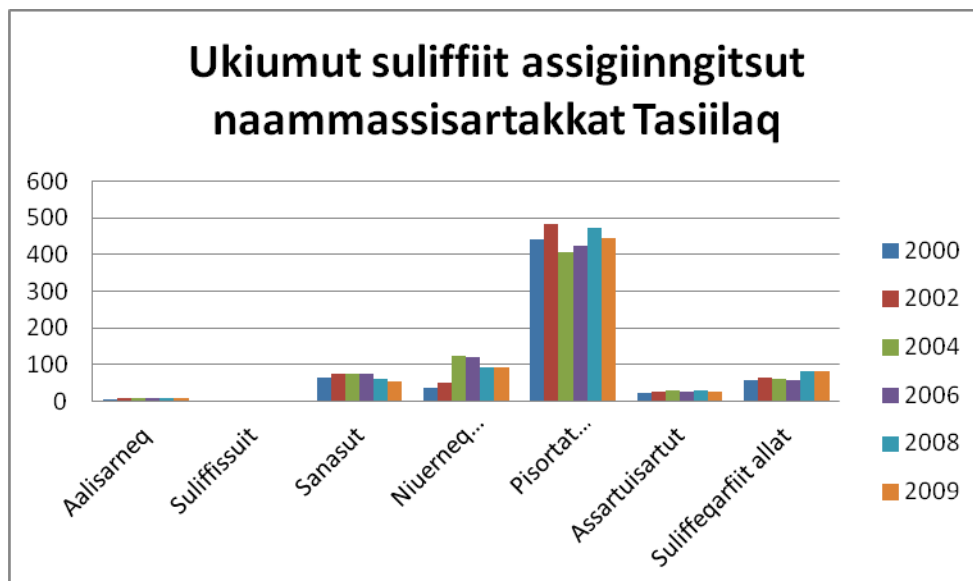
Katersugaasivimmi sumiiffimmi katersat takutinneqartarput assigiinngitsunillu nikerartunik saqqummersitsisoqartarluni.

Stunk eqqumiitsuliortut workshoperaat. Ulluklut eqqumiitsuliortut sulisut isiginnaarneqarsinnaapput.

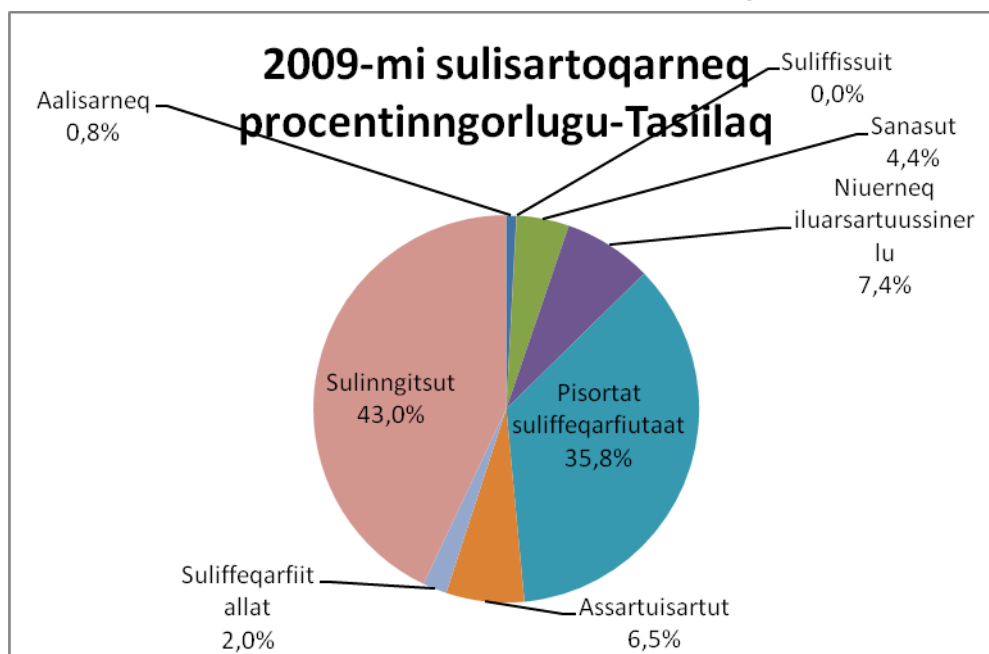
9.3 Suliffissaqartitsineq

Takussutissiaq 8. Tasiilami ukiumut suliarisinnaasat naatsorsornerat

Tasiilami sulliviit annersaraat pisortat allaffissornerat. Sanaartorneq, niuernerq iluarsaassineq kiisalu allanik suliallit tulliupput, kingulliit amerlaqatigiiaarput. Aalisarnerq suliffissuaqarnerlu sulisoqaqqatupput. Kalaallit Nunaanni naatsorsueqqissaartarfiup maannakkuugallartukku 2009-p kingornanut tunngasunik paasissutissanik tunisisinnaanngikkallarpoq. Siunissami paasissutissat tamakku pineqarsinnaanngornissaat sulissutigineqarpoq.

Takussutissiaq 9. Suliffissaqartitsineq sulisinnaasut naapertorlugit, Tasiilaq 2009

Sulisinnaasut ukiumut suliarineqartartunut naleqqersuukkaanni, tassa atorfinnut tamakkiisunut, takuneqarsinnaavoq sulisinnaasut 57 %-ii Tasiilami suliffeqartut. Aamma takuneqarsinnaavoq sulisut ilarpassuit pisortat allaffeqarfiini sulisut kiisalu suliffissaqanngitsut amerlasut.

10. Inunnik isumaginninnermi pissutsit

10.1 Sunngiffimmi sammisat aamma peqatigiiffilerineq

Tabeli 21. Kommuneqarfik Sermersuup illoqarfiini sunngiffimmi sammisassat					
Ingerlataq	Illoqarfik	Nuuk	Paamiut	Tasiilaq	Ivvittuut
Timersortarfik		aap	aap	aap	
Isikk. arsarneq		aap	aap	aap	aap
Assam. arsarneq		aap	aap	aap	
Volleybold		aap		aap	aap
Sulorarneq		aap	aap	aap	
Basketball		aap	aap		aap
Nerrivimmi arsaarneq		Aap		aap	Aap
Sisupiloorneq		aap		aap	
Ujakkaarneq		aap	aap		
Tae-Kwon-Do		aap			
Inuit Games		aap			
Qajaq		aap	aap	aap	
Fritidsklub		aap	aap	aap	aap
Ungdomsklub		Aap	aap		aap
Spejderit		aap			
Katersugaasivik		aap	aap	aap	aap
Sunngiffimmi atuartsineq		aap	aap	aap	aap
Caféer		aap			
Qimussertartut peqatigiiffiat				aap	
Sanaluttarneq		aap		aap	aap
Maji peqqinnartuutiguk		aap		aap	
Isiginnaartitsineq		aap		aap	aap
Tusarnaartitsinerit		aap	aap	aap	aap

Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersooq, Piorsaanermut Ingerlatsivik, feb. 2012.

Tasiilami timersortarfeqarpoq arsarfiusinnaasumik, assammik arsarfiusinnaasunik, volleybolderfiusinnaasumik, sulorarfiusinnaasunik aamma nerrivimmi arsaararfiusinnaasumik. Taakku saniatigut sisoraatinik sisupiloorneq ingerlanneqarsinnaavoq, qajartorneq aamma qimussertartut peqatigiiffiannut ilannguttoqarsinnaavoq. Minnerunngitsumik katersugaasivimmukartoqarsinnaavoq, fritidsklubimut, sunngiffimmi atuartsineq peqataaffigineqarsinnaavoq, assarsorneq, isiginnaartitsineq aamma tusarnaartitsinerit. Tasiilaq aamma nammineq Maji peqqinnartuutigumut atatillugu assigiinngitsunik aaqquissuussisarpog.

10.2 Meeqqat inuusuttullu

10.2.1 Meeqgeriviit, paaqqinnittarfiit aamma neqeroorutit

Tabeli 22. Illoqarfinni meeqqanut inuusuttunullu paaqqinnittarfiit suliniutillu amerlassusaat, 2011

	Nuuk	Paamiut	Tasiilaq	Itt.	Ivittuut
Atuarfiit	6*	1	1	1	1
Meeqgeriviit	4	2	2	0	0
Meeraaqgeriviit	5	1	1	0	0
Init pinnguarterfiit	0	0	0	0	0
Ulluunerani paarsisartut	6	0	0	0	0
Meeqgerivik meeraaqgerivittalik	11	0	2	1	1
Skolepasning	7	0	0	0	0
Fritidshjem	6	0	2	0	0
Ornittakkat	1	1	0	0	0
Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit	6**	0	1	0	0
Angajoqqaarsiat (nal. + prof.)	93	16	29	9	0
Meeqq. ilaqutariinnullu sullissivik	1	1	1	0	0
Inuusuttunut siunnersortit	5	0	(2)	0	0

Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersooq Tungiuinermut Ingerlatsivik aamma Piorsaanermut Ingerlatsivik juli/august 2011

* Taakkunannga privatskole ataaseq

** Taakkunannga 2 privatit 2-t aamma kommunal 1

Tabelimi takuneqarsinnaavoq Tasiilami atuarfeqartoq ataatsimik, meeqqeriveqartoq marlunnik aamma meeraaqqeriveqartoq ataatsimik. Taakku saniatigut meeraaqqeriviutigisumik meeqqerivedqarpoq marlunnik, fritidshjemi ataaseq, ulloq unnuarlu angerlarsimaffik ataaseq. Tasiilami angajoqqaarsiaqarpoq 29-nik, meeqqanut ilaqutariinnullu sullissiveqarpoq ataatsimik kiisalu marlunnik inuusuttunut aamma siunnersorteqarpoq.

10.2.2 Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissitat

Tungiuinermut Ingerlatsiviup Ittoqqortoormiini meeqqat arsaarinnissutigineqartartut amerlassusaat pillugu maannakkukt paasissutissanik tunniussisinnannikkallarpoq. Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut, inissiuinermut pissutaasut sumullu inissiisarnert pillugit siunissami paasissutissanik tunniussisinnannngornissaq sulissutigineqarpoq.

10.3 Utoqqarnik isumassuineq

Tabeli 23. Utoqqarnik isumassuineq 2011

	Nuuk	Paamiut	Tasiilaq	Ittoqqortoormiit	Ivittuut
Paaqqinnittarfiit	2 (59)	1 (19)	1 (12)	1 (8)	0
Oqilisaaviit	9	-	2	-	0
Utoqqaat illui	153	0 (16*)	9	1	0
Angerlars. ikiorteqarneq	202	56	47	20	0
Ulluunerani neqeroorutit	80	0	-	-	0

Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersuumi Inersimasunik Isumassuiffik, august 2011

* Utoqqarnut innarluutillinnullu init ISERIT A/S-mit aqunneqarput. Ininik tunniussisoqartinnagu ilinniarsimasut sulisut naliliisinnegartarput aamma naqqani ininik tunniussisoqartinnagu. Naqqaniittunik ininik tunniussisarneq pisarpoq Iserit-mi aamma INI-mi. Innuttaasut ataasiakkaat sumiiffimmi ineqarnermut ataatsimiititaliamut innersuunneqartarpoq.

() Utoqqaat illuini/paaqqinnittarfinni ineqartut katillugit

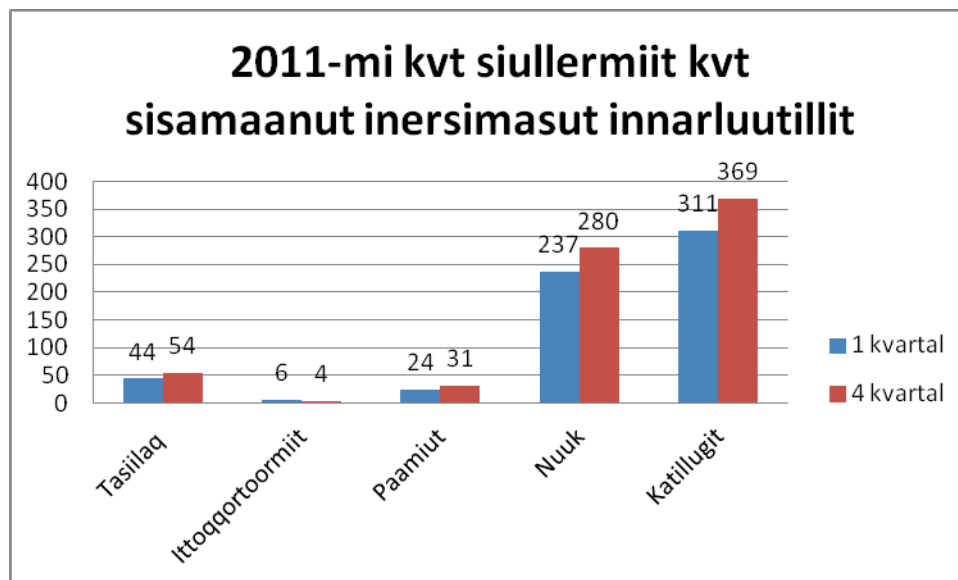
Tasiilami paaqqinnittarfeqarpoq 12-nut inissalimmik, utoqqarnut illut 9-iupput kiisalu oqilisaaviit marluullutik. Taakku saniatigut angerlarsimaffimmi ikiorteqarpoq 6-nik innuttaasunik 47-nik sullissisunik.

10.4 Innarluutilinnik isumassuineq

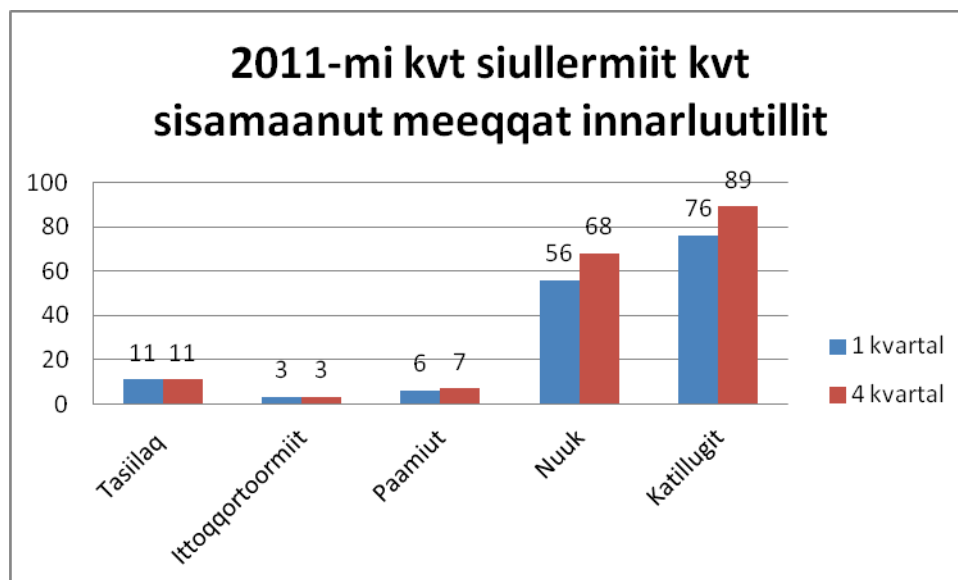
10.4.1 Inuit innarluutillit amerlassusaat innarluutillu suneri.

Takussutissiaq 10. Innarluutillit inersimasut

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Tasiilami inersimasut 54-t innarluutilliusut 2011-mi kvartalit sisamaanni.

Takussutissiaq 11. Meeqqat innarluutillit

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Tasiilami meeqqat 11-t innarluutilliusut 2011-mi kvartalit sisamaanni.

Tungiuinermut Ingerlatsivik maannakkut paasissutissanik tunniussisinnaanngikkallarpoq, Ittoqqortoormiini innarluutit suunerit pillugit.

10.4.2 Sulliviit aamma neqeroorutit

Tabeli 24. Innarluutilinnut illut, ornittakkat aamma ulluunerani neqeroorutit 2011

	Nuuk	Paamiut	Tasiilaq	Itt.	Ivittuut
Ataats. ineqarfiit	3	1	0	1	0
Init innarluutilinnut tulluussakkat		5	0	0	
Ornittakkat	2	1	0	0	0
Ulluunerani neqeroorutit	-	1	9		
Atorfiit illersuisut	25	8	6		
Ikorfartorteqarneq	62	14	11	1	
Oqilisaanissamut periarfissat	-		3		
Ineqarfiit	4		3		

Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersooq, Inersimasunik Isumassuiffik

Tasiilami 9-t ulluunerani neqeroorutininik atuipput innarluutilittut. Taakku saniatigut arfinillit annikitsumik suliaqartinneqarput, 3-t oqilisaavimmiipput 11-llu ikorfartorteqartinneqarlutik. Pingasut najugaqarfimmi najugaqarput.

10.4.3 Innarluutillit angerlarsimaffiup avataanut inissitat

Tabeli 25. Inissitat april 2012

Illoqarfik	Kalaallit Nunaanni angerl. avataanut inissitat 2012		Danmarkimi angerl. Avataanut inissitat 2012	
	Meeqqat	Inersimasut	Meeqqat	Inersimasut
Tasiilaq	2	6	0	10
Ittoqqortoormiit	0	0	0	1
Paamiut	2	5	0	4
Nuuk	16	42	2	36
Katillugit	20	53	2	51

Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersuumi Inersimasunik Isumassuiffik

Innarluutillit qulit Tasiilameersut Danmarkimi massakkut inissinneqaqqapput.

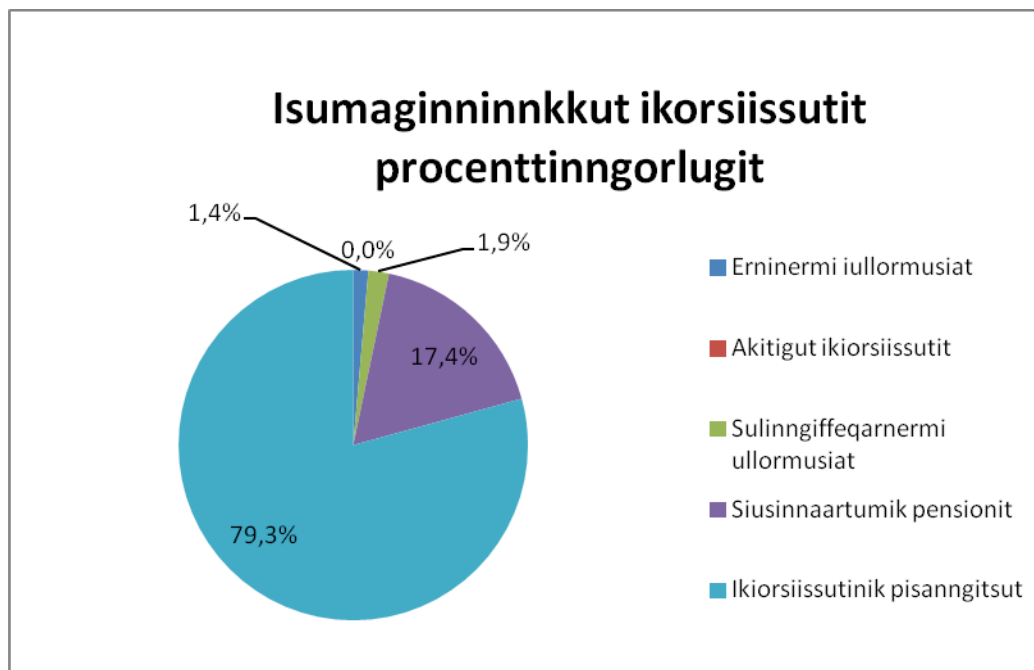
10.5 Inunnik isumaginninnermi ikiorsiissutit tunniuttakkat

Tasiilarmiut 202-t siusinaartumik pensionisiaqarput, 22- t suliffissaqannginnertik pissutigalugu ullormusiaqarput, annertussusilerikkannik ikiorsiissutininik pisartagaqartoqanngilaq. Tassa imaappoq, sulisinnaasunut naleqqiullugu 10,1 %-t siusinaartumik pensionisiaqarput kiisalu sulisinnaasut tamarmik 1,1 %-ii suliffissaqanngitsutut ullormusiaqarput. Inuit 142-t utoqqalinersiaqarput, 16-illu ernereernerup kingorna ullormusiaqarlutik.

Tamannalu isumaqarpoq, Tasiilami inuit 382-it pisortatigoortumik ikiorsiissutininik tigusartagaqarput.

Takussutissiaq 12. Inunnik isumaginninnermi ikorsiissutit tunniuttakkat

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Tasiilami sulisinnaasut 71 %-iusut. 16 %-t siusinaarlutik pensionisiaqarput, 2 %-illu suliffissaaleqillutik. Taakku saniatigut 11 %-t siusinaartumik pensionisiaqarput.

10.5.1 Suliffissaaleqisut

Tabeli 26. Januar 2011-mut sanilliullugu 2011-mi oktober, november aamma decemberimi suliffissaaleqisut amerlassusaasa allanngorneri

Sermersooq 2011	Januar 2011	Oktober	November	December	4. kvartalimi agguaqatigiisillugu
Nuuk	594	590	635	686	637
Paamiut og Arsuk	171	148	167	165	160
Tasiilaq	170	115	140	201	152
Ittoqqortoormiit	*	55	59	56	57
Sermiligaaq	*	47	41	40	43
Isortoq	*	2	4	8	5
Kulusuk	*	19	19	19	19
Tiniteqilaaq	*	12	12	14	13
Kuummiut	*	38	42	50	43
Qeqertarsuatsiaat	*	13	19	11	14
Kapisillt	*	8	5	5	6
Katillugit	947	1047	1143	1255	1147

Paasisutissianik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersuumi Tunnguinnermut Ingerlatsivik

2011-mi kvartalit sisamaanni agguaqatigiisillugut Tasiilami 152-t suliffissaaleqippat. Kisitsit inuit suliffissaaleqinertik pissutigalugu ullormusianik pisartut amerlassusaannut naapertuutinngilaq.

Tabeli 27. Suliffissaaleqisut procentiat sulisinnaasut amerlassusaannut naleqqiullugu			
	Oktober	November	December
Nuuk	4,8	5,22	5,6
Paamiut og Arsuk	9,3	14,7	15,7
Tasiilaq	9,3	10,7	15,4
Ittoqqortoormiit	18	19,4	18,3
Sermiligaaq	37,6	32,5	31,7
Isortoq	3,4	7,0	13,5
Kulusuk	10,4	10,4	10,4
Tiniteqilaaq	14,8	14,8	16,4
Kuummiut	18,6	20,6	24,6
Qeqertarsuatsiaat	9,1	13,2	7,9
Kapisillit	13,3	8,3	8,3
<i>Paasissutissaik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersuumi Tungiuinermut Ingerlatsivik</i>			

Suliffissaqanngitsut Tasiilami sulisinnaasut amerlassusaannut naleqqiullugu 15,4 %-iuvoq 2011-mi kvartalit kingullersaanni.

Tungiuinermut Ingerlatsivik suliffissaaleqisut pillugit paasissutissanik tamakkiisunik tunniussisinnaasimanngilaq aamma sulileqqinnissaminut sungiusartut amerlassusaat allanneqarneq ajorpoq. Siunissami kvartalikkuaartumik pineqartumi naatsorsuusiortoqartalissaaq.

11. Pinerlunneq

Frihedimi Pinerluttunik nakkutilliivik Tasiilami immikkoortortaqqarfeqarpoq. Suliat aalajangersimasumik atorfilinnit, ilinniarsimasunit pinerlussimasunik isumassuisunit isumagineqarput. Isertitsivittiittussanngorlugit pineqaatissinneqarsimasut Nuummi isertitsivimmuut mattunneqartarput.

Tabeli 28. Illoqarfinni pinerlunnerit

Illoqarfik	Nuuk					Paamiut					Tasiilaq/Itt.				
	2002	2004	2006	2008	2010	2002	2004	2006	2008	2010	2002	2004	2006	2008	2010
Pinerluut															
Inuarneq	0	2	4	1	3	0	0	0	0	0	1/1	0	2	1	0
- Inuariarneq	3	2	4	7	2	0	1	1	1	3	1/2	2	3	3	6
Persuttaaneq	196	230	220	217	271	34	63	58	43	37	57/16	70	76	98	45
-Angerlarsimaffimmi eqqissiviilliornerit	-	-	-		953	-	-	-		146	-	-	-		323
Kinguaassiutitigut kanngutsaattuliornerit	..	..	..	49	42	..	..	..	20	7	..	..	..	134	25
Pinngitsaaliinerit pinngitsaaleeriarnerrillu	40	27	38	27	25	7	8	7	7	3	11/4	19	37	30	18
Qanigisanik atoqateqarneq, meeqqanik atoqateqarneq, kanngutsaattuliorneq	29	33	39	31	83	3	7	0	4	14	59/5	28	48	14	51
Aallat kinguaassiutitigut kanngutsaattuliornerit	0	2	-	-	-	0	0	-	-	-	1/0	0	-	-	-
Formueforbrydelser	78	54	1532	1582	1609	5	1	93	156	78	12/0	5	150	185	144
Pigisanik tillinnerit	151	102	176	130	105	11	18	7	12	1	19/1	6	10	14	4
Angerlarsimaffinnut tillinniarnerrit	139	406	288	159	311	31	35	16	27	21	102/4	27	32	31	45
Tillinnerit	673	928	970	975	855	38	41	39	30	29	93/4	59	67	56	47
Aserorterinerit	-	-	307	299	287	-	-	45	58	25	-	-	53	42	43
Ikiaroornartulerineq	188	-	173	235	219	14	-	21	9	16	19/0	-	4	2	10
Aqqusinikkut angallannermi pinerluttuliornerit	255	.	322	321	558	8	.	11	12	6	15/0	.	26	23	22
- aalakoornuni biilernerit	86	62	73	72	71	6	4	4	0	0	2/5	0	2	7	6

Paasisutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni politiit suliffeqarfittut nalunaarutaat, Politimestereqarfik 2002, 2004, 2006, 2008, 2010.

-: Ukiuni ukunani kisitsisit pigineqanngillat. : ukiuni tassaniinnaq imigassartorsimalluni biilersimaneq taamaallaat pineqarpoq

Nassuiaat: Ivittuunut nunaqarfinnullu kisitsisit pigineqanngillat, politteeqarfiit politistationinut agguagaammata.

Politiit nalunaarutaat distriktinut tunngapput, taamaattumik kisitsisit Tasiilamut Ittoqqortoormiinnullu tunngasut ataatsimoortinneqarput. Tabelimi takuneqarsinnaavoq persuttaanertut nalunaarutigineqartut 2008-miit 2010-mut affaannanngorsimasut, qanigisanilli atoqateqarnerit, meeqqanik atoqateqarnerit kinguaassiutitigullu kanngutsaattuliornerit sisamariaammik amerleriarsimapput. 2010-mi Nuummut sanilliussagaanni, Tasiilami toqutseriarnerrit pingasoriaammik amerlanerupput.

12. Peqqinnissaqarfik

12.1 Peqqinnissaqarfimmi ingerlatat

Tabeli 29. Peqqinnissaqarfiup iluani ingerlatat, 2010

	Nuuk	Paamiut	Tasiilaq	Itt.	Ivittuut
Nakorsaq	49	2	3	1	
Peqqissaasoq	143	4	7	2	
Sundhedsplejerske	5		2		
Juumooq	9	1	1		
Sundhedsassistent	71	2	2		
Nunaqarfimmi peqqinnissamut ikiorti					
Kingutillerisoq (#)	8 (2#)	1	2		
Kingutigissaasoq (#)	7	1			
Klinikassistent (#)	17 (4*)(3#)	2	2		
Fysioterapeut(*) (#)	8 (5*) (3#)	1			
Ergoterapeut (*) (#)	5 (4*)				
Tarnip nakorsaa	6				
Tarnip pissusaanut immikkut ilisimasalik(*) (#)	4 (10*)(5#) (3)	(*)	(2*)		

Paasisutissanik pissarsiffik: Peqqinnermut Pinaveersaartitsinermullu Aqutsisoqarfik, Kommuneqarfik Sermersuumi Tungiunerit aamma Piorsaanermut Ingerlatsivik, Tarnip pissusiinik immikkut ilisimasallit Peqatigiiffiat, Nuuk, Fysioterapi, Kingutillerisoq Niels Nygaard

*Kommunimi # Namminersortuni () Namminersorlutik Oqartussani atorfillit
Ivittuut Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmut ilaangilaq
Nuummi kisitsisinut ilaapput DIH aamma Dr. Ingrid Sundhedscenter
Atorfiit ataavartut kisimik ilaapput, siunnersortit sivikitsuinnarmik atorineqartartut ilaangillat.

Tasiilami nakorsat pingasuuppput, peqqissaasut 7-t sundhedsplejerskillu marluk. Taakku saniatigut juumooqarpoq ataatsimik kiisalu marlunnik sundhedsassistenteqarluni. Tasiilami aamma marlunnik kingutillerisoqarpoq marlunnillu klinikassistenteqarluni.

12.2 Innuttaasut peqqissusaat

Tabeli 30. Innuttaasut peqqissusaat, Tasiilaq 2000-2010

	2000	2002	2004	2006	2008	2010
Diabetes (Type 2)	-	-	-	-	0	22*
Tuberkulose	...	...	7	4	6	25
Klamydia	115	125	98	179	184	
Gonoré	36	144	255	254	175	

Paasisutissanik pissarsiffik: Nakorsanik nakkutilliisoqarfik aamma Peqqinnissaqarfik, juli 2011
- kisitsisinik soqanngilaq ... kisitsisinik tigusaqartoqanngilaq

Sakialluummik nappaatillit amerliartupiloorput. Aamma klamydiartut amerliartorput. Gonorrertut akiliartorput ukiuni arlalinni amerliartupiloorsimariartut.

12.3 Imigassaaqq

12.3.1 Imigassamik atuineq

Tabeli 31. 18-it sinnerlugit ukiulinnut innuttaasumut ataatsimut imigassanik aalakoornartulinnik literinngorlugit tunisat (vin aamma baajat)

	2009	2010	2011*
Ittoqqortoormiit	233,3	253,6	298,5
Kuummiut	201,2	246,4	215,8
Kulusuk	191,9	194,8	195,4
Tasiilaq	293,7	292,9	292,8

Paasissutissanik pissarsiffik: KNI Pilersuisoq A/S, 2011

*Siumut allattoriikkat 2011

Imigassartalinnik atuineq annikitsumik appariarpoq. Atuineq tamaat ukiumut siaaraanni, taava Tasiilmi 18-t sinnerlugit ukiullit tamarmik sapaatip akunneranut imigassartortarput 5,6 literimik.

12.3.2 Atornerluinsunik katsorsaaneq

Tabeli 32. Qaqqifimmi katsorsartittartut, Nuuk

Qaqqifik imigassamut	2000		2002		2004		2006		2008		2010	
	Akueri-neqartut	Naammas-sinnittut	Akueri-neqartut	Naammas-sinnittut	Akueri-neqartut	Naammas-sinnittut	Akueri-neqartut	Naammas-sinnittut	Akueri-neqartut	Naammas-sinnittut	Akueri-neqartut	Naammas-sinnittut
Nuummi katsorsaaneq												
Ivittuut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Paamiut	5	4	0	0	1	1	5	5	5	5	1	0
Nuuk	60	54	75	51	35	32	44	37	47	31	14	13
Tasiilaq	0	0	0	0	1	0	2	1	2	1	0	0
Ittoqqort.	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0
Katillugit	66	59	75	51	38	34	52	44	54	37	14	14

Paasissutissanik pissarsiffik: Namminersorlutik Oqartussat, Peqqinnissamut Naalakkersuisoqarfik

2010-mi Tasiilameersut arlaannaalluunniit Nuummi Qaqqifimmi katsorsartinniarluni qinnuteqarsimanngilaq. 2006-imi 2008-milu marluk qinnuteqarput, aappaata katsorsartinnini naammassivaa.

Nuummi Katsorsaavimmi allattorneqarneq ajorpoq inuit Katsorsaavimmi katsorsartittut suminngaanneersut. Katsorsaavik ammarpoq 2006-mi. ukioq taanna Kommuneqarfik Sermersuumeersut 22-t katsorsartippat. 2008-mi 55-t, taakkungal 22-t nalilerneqarput suli qaatusimasutut aamma 2010-mi 100-t katsorsartippat, taakkunga 54-t suli qaatusimasorineqarput.

12.4 imminnut toquttarnerit

Tabeli 33. Imminut toquttarnerit, immiut toqunnissamut siorasaarinerit immiullu toqoriarnerit

	2000			2002			2004			2006			2008			2010		
	Sior.	Toqoriarn.	Imm. toq.	Sior.	Toqoriarn.	Imm. toq.	Sior.	Toqoriarn. *	Imm. toq.	Sior.	Toqoriarn. *	Imm. toq.	Sior.	Toqoriarn. *	Imm. toq.	Sior.	Toqoriarn. *	Imm. toq.
Nuuk	-	5	6	-	6	7	73	5+7	10	134	15+9	13	117	12+6	8	145	6+9	10
Paamiut	-	3	0	-	1	3	32	6+0	5	50	8+4	3	29	1+0	2	28	2+1	4
Tasiilaq	-	6	6	-	6	7	37	8+7	11	68	11+1	7	83	12+11	5	51	4+2	5
Itt.	-	2	3	-	1	2	2	1+2	1	20	2+0	0	18	2+1	2	18	1+2	1

Paasisutissani pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik august 2011

** Pisimasut maannakkullu suliat*

Politiit nalunaarusiortarput distriktikkaartumik. Tasiilaq distriktianut ilaapput nunaqarfiit tamarmik taamaattumik Tasiilaq nalunaarsorneqarnerannut ilaapput tamarmik.

Imminut toqunniarluni siorasaarinerit piffissami 2008-miit 2010-mut 39 %-nik ikileriarput, kisianni immiut toquttartut amerlassusaat piffissami pineqartumi allanngunngilaq.

13. Naggasiut

Kommuneqarfik Sermersuumi najugaqarfiit ilaasa ilisarnaataat pillugu atuareerputit. Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfinni aamma nunaqarfinni tamani sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataannut tunngasut suliarineqareerput, kommuneqarfimmi illoqarfiit aamma nunaqarfiit pillugit atuagaqaqqinnissani soqutiginnikkuit.

Sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataat Kommuneqarfik Sermersuup nittartagaani nassaaressinnaavatit: www.sermersooq.gl.

Illit sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataat pillugit oqaaseqaatissaqaruit, apeqqutissaqaruit, ilassutissaqaruit imaluunniit assigisaanik, taava Borgmesterip allatseqarfia attaveqarfigisinnaavat mailimut uunga: kommuneqarfik@sermersooq.gl.

14. Atuakkat tigulaariffiit tusarfiillu

Sanarfinermut Avatangiiisinullu Ingerlatsivik, Kommuneqarfik Sermersooq;
Illoqarfinnut Illunullu Inerisaavik, Pinngortitamut Piujuaannartitsinermullu Immikkoortortaq
Innuttaasunik kiffartuussivik, Kommuneqarfik Sermersooq
Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik; Uumasut nakorsaat
Kulturimut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilaqqeqarnermullu Pisortaqarfik; Inerisaavik
Peqqinnermut Pisortaqarfik; Nakorsanut nakkutilliisoqarfik, Peqqinnermut
Pinaveersaartitsinermullu Aqutsivik
Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik
INI A/S
Iserit A/S
KANUKOKA
Katsorsaavik
Nukissiorfiit
Nuuk Fysioterapi
Nuuk Taxa
Kalaallit Nunaanni Politiit; Politimesterembedet
Tarnip pissusaanut immikkut ilisimasallit Peqatigiiffiat
Qaqqiffik
Sisimiuni Oqaatsinut Ilinniartarfik
Kingutilerisoq Niels Nygaard
Taxagut
Tele Greenland A/S
Turen går til Grønland
Piorsaanermut Ingerlatsivik, Kommuneqarfik Sermersooq; Piareersarfiit, Atiarfeqarnermut
Immikkoortortaq, Immikkoortortaq Kulturimut aamma Sunngiffik
Tungiuinermut Ingerlatsivik; Meeqqanut Ilaqutariinnullu Immikkoortortaq, Inersimasunik
Isumassuivik,
Suliffissarsiuussisarfik
www.airgreenland.gl
www.dmi.gl
www.eastgreenland.com
www.ral.gl
www.tasiilami-alivaarpi.gl
www.wikipedia.com

15. Ilanngussaq

Ilanngussaq 1. Kommuneqarfik Sermersuumi ilinniartitsisoqarneq, 2000-2011

	2000-01		2002-03		2004-05		2006-07				2008-09				2010-11			
	Amerlass.	Ilinniarsima-sut %-inngorlugit	Amerlass.	Ilinniarsima-sut %-inngorlugit	Amerlass.	Ilinniarsima-sut %-inngorlugit	Amerlass.	Atorfiit:			Amerlass.	Atorfiit:			Amerlass.	Atorfiit:		
								Forskolelære-re/lærere	Timelærere	Ilinniarsima-sut %-inngorlugit		Forskolelære-re/lærere	Timelærere	Ilinniarsima-sut %-inngorlugit		Forskolelære-re/lærere	Timelærere	Ilinniarsima-sut %-inngorlugit
ASK	70	85,7	69	84,1	71	83,1	63	51	1	81,0	56	46	0	82,1	65	43	1	66,2
Qorsussuaq	34	73,5	45	88,9	52	80,8	53	44	4	83,0	51	45	3	88,2	49	41	2	83,7
USK	60	76,7	67	89,6	68	88,2	58	51	3	87,9	58	51	1	87,9	52	45	2	86,5
Nuussuup Atuarfia	50	80	53	83,0	57	87,7	55	41	4	74,5	59	55	0	93,2	62	54	0	87,1
Kangilinnguit	44	65,9	55	92,7	56	82,1	51	40	10	78,4	47	40	1	85,1	50	48	4	96,0
Qeqertarsuatsiaat	5	20	8	50,0	10	40,0	7	3	3	42,9	9	5	3	55,6	8	3	4	37,5
Kapisillit	5	20	4	50,0	2	50,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0	2	0	2	0,0
Nuuk katillugit	268	75,4	301	86,0	316	82,9	287	230	25	80,1	280	242	8	86,4	288	234	15	81,3
Tasiilaq	41	61	49	71,4	52	63,5	53	34	13	64,2	53	34	15	64,2	62	39	17	62,9
Kuummiut	9	44,4	9	44,4	11	45,5	10	2	8	20,0	9	7	2	77,8	11	5	5	45,5
Kulusuk	7	42,9	8	25,0	7	57,1	9	7	2	77,8	10	7	2	70,0	13	8	3	61,5
Sermiligaaq	5	0	5	0,0	6	16,7	5	0	5	0,0	7	1	5	14,3	6	1	6	16,7
Tiniterilaaq	4	25	3	33,3	4	25,0	5	2	3	40,0	4	1	3	25,0	4	1	3	25,0
Isortoq	4	0	4	25,0	4	25,0	4	0	4	0,0	4	0	4	0,0	4	0	4	0,0
Tasiilaq katillugit	70	47,1	78	55,1	84	53,6	86	45	35	52,3	87	50	31	57,5	100	54	38	54,0
Ittoqqortoormiit	19	47,4	16	43,8	20	45,0	18	6	11	33,3	17	9	7	52,9	18	7	6	38,9
Ivittuut	2	100	2	100,0	2	100,0	2	2	0	100,0	2	2	0	100,0	3	2	1	66,7
Paamiut	30	43,3	30	56,7	31	38,7	37	18	18	48,6	34	24	14	70,6	34	20	16	58,8
Arsuk	5	40	5	40,0	4	50,0	4	2	3	50,0	5	1	4	20,0	5	3	1	60,0
Paamiut katillugit	35	42,9	35	54,3	35	40,0	41	20	21	48,8	39	25	18	64,1	39	23	17	59,0

Kilde: Kommunernes Landsforening - KANUKOKA, 2011